

NOVI

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. K. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu »Novega Domoljubaa,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu »Noveg«
Domoljuba«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Kakšno je državno zadružništvo?

Svoboda — temelj našega zadružništva.

Dosedaj obstoječe naše zadruge so svobodne, neodvisne, kakor je svoboden, neodvisen naš grunt in bodo take ostale tudi v bodočnosti. O naših zadrugah ne odloča noben vladni organ, o njih odloča načelstvo oziroma na obnem zboru zbrani člani svobodno, kakor gospodar odloča o gospodarstvu na gruntu. Nove zadruge, kakor bi se imele ustanovljati po zakonu o poljedelskem kreditu, pa bi imele samo videz svobode, v resnici pa bi bile popolnoma odvisne. Za njih ureditev ne bo več merodajen zadružni zakon, za njih ureditev bo merodajen zakon o poljedelskem kreditu, najbolj pa ministrska naredba, ki jo ima po zakonu o poljedelskem kreditu izdati poljedelsko ministerstvo. Tudi glede združevanja nove zadruge ne bi bile svobodne in ne bi mogle prestopati k obstoječim zadružnim zvezam kakor je n. pr. Zadružna zveza v Ljubljani. Nove zadruge bi se imele združevati v posebnih pokrajinskih zvezah. Tako pokrajinsko zvezo pa ne bi vodil odbor, ki si ga zadruge svobodno volijo, temveč bi večji del odbora obstojal iz uradnih zastopnikov: dva zastopnika poljedelskega ministerstva, dva zastopnika najmočnejših kmetijskih organizacij, en zastopnik pokrajinskega zbora. Dejansko pa bi vse odločeval in delal v taki zvezi ravnatelj, ki ga sicer izbere načelstvo, pa ga mora ravnateljstvo za poljedelski kredit v Belgradu potrditi. Torej zopet odvisnost.

Centralizem državnih zadrug.

Nad vsemi zadrugami za poljedelski kredit in nad pokrajinskimi zvezami pa bi bilo »ravnateljstvo za poljedelski kredit, ki je čisto birokratična in centralistična ustanova. Kar bi iz državnih sredstev šlo za namene poljedelskega kredita, bi šlo potem belgrajskega ravnateljstva na pokrajinske zveze, od pokrajinskih zvez pa šele na posamezne zadruge in od teh kmetom.

Koliko razumevanja pa je za kmečke potrebe posebej pa za potrebe kmetijstva v Sloveniji v Belgradu, to iz dosedanjihkušenj vsak naš kmet že predobro ve.

Poglavitna napaka novih zadrug, ki bi se imele ustanovljati, je v tem, da niso svobodne, temveč odvisne od milosti centralnega ravnateljstva v Belgradu. To centralno ravnateljstvo pa imenuje ministrski svet iz raznih uradnih zastopnikov na predlog poljedelskega ministra. Mi pa smo že več kot četrt stoletja navajeni na svobodno zadružništvo in smo se v to zadružništvo tako uživali, da bi le preveč in predobro spoznali, da so nove zadruge le pesek v oči, le navidezna pomoč kmetu, katera v resnici kmetu jemlje njegovo neodvisnost in ga spravlja pod pritisk vsakokratne vlade.

Državne zadruge — režimske zadruge.

Vlada oziroma poljedelski minister je utemeljeval novi zakon s tem, da je sedanje zadružništvo preveč razdeljeno po verskih, plemenskih in političnih razlikah prebivalstva. Res, da se je sedanje zadružništvo tako porazdelilo v skupine, da imajo Hrvatje svoje zadruge, Srbi svoje in Slovenci svoje. V Sloveniji se je zadružništvo celo v glavnem razdelilo v zveze po politični pripadnosti. Toda, to kar hoče sedaj vlada napraviti z novimi zadrugami za poljedelski kredit, to pa ne pomeni nič drugega kakor izganjati hudiča z belcebubom, zakaj jasno je, da bodo morale biti te nove zadruge čisto politično strankarsko opredeljene, ako bodo hotele od režima v Belgradu dobiti kako mrvice.

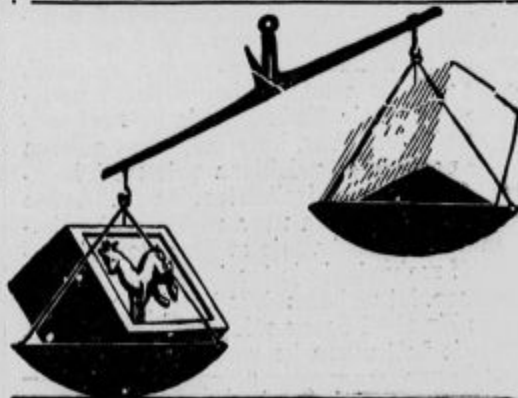
Vse svobodno zadružništvo odklanja vladin načrt.

Preteklo jesen, ko je vodil poljedelsko ministerstvo dr. Kulovec, je sklical v Belgrad zastopnike zadružništva iz cele države, da se posvetujejo in izrečejo svoje mnenje glede poljedelskega kredita. Tedaj so vsi zastopniki zadružništva iz cele države brez razlike: katoliki, pravoslavni in muslimani, Srbi, Hrvatje in Slovenci izjavili, naj država da sredstva na razpolago obstoječim zvezam in zadrugam in naj ne ustanavlja nekega novega državnega za-

družništva. Vse zadružništvo v državi brez ozira na verske in narodne razlike je tudi združeno v enoto, v Glavni Zadružni Zvezi. Toda vlada ne mara svobodnega avtonomnega zadružništva, ona hoče državno zadružništvo, ki bi bilo od nje odvisno in bi ga bilo mogoče vpreči v politični voz režima. Ona hoče v nameravanih državnih zadrugah imeti za se nov bič, s katerim bi lahko zlasti ob priliki volitev udarila po kmetu in po ljudstvu: »ali voli za režim ali pa ti bo odpovedan kredit in prodan grunt!« To bi bila pogibelj za svobodo kmeta in zato je zadružništvo enodušno načrt vlade o državnem zadružništvu obsodilo in se soglasno izreklo za svobodno zadružništvo. Le svobodno zadružništvo je v stanu pritegniti ljudske sile k sodelovanju. Tako zadružništvo je v stanu, vzgajati v ljudeh smisel in ljubezen za svobodo. Tako zadružništvo je tudi v stanu vzgajati za samoupravo ne le v zadrug. gospodarstvu, temveč tudi v gospodarstvu občine, okraja itd.

Slabe izkušnje na Francoskem.

Proti vladnemu načrtu zakona o poljedelskem kreditu in proti državnim zadrugam govorijo tudi izkušnje, ki so jih

**MILO „GAZELA“ ODEHTA
PO SVOJI IZBORNI KAKOVOSTI**

vse manjvredne, cenejše izdelke.
DOBITE GA V VSAKI TRGOVINI.

napravili drugod. Francija je leta 1848 dovolila 3.000.000 frankov za produktivne zadruge. Zadruga se ustanavlja kakor gobe po dežju, zato da so dobile v roke državni denar, ko pa je bil denar raznesen, je tudi nehalo veselje do produktivnega združništva. Kakor je preje hitro tisoče zadruge vsvetelo, tako hitro so potem propadle. Tudi tukaj je, kakor vedno, izkušnja pokazala, kako nepravilno je, ako hoče država z državnim denarjem snovati združništvo. Zakaj bistvo združništva je poleg svobode tudi lastna pobuda, lastno sodelovanje članov za samopomoč. Take pobude in takega sodelovanja članov pa ni in ga ne bo, ako vsi samo čakajo, kdaj jim bo vlada vrgla svojo podporo.

Za Slovenijo — le drobtine.

Še eno pride v poštev. Če bo ravnanstvo v Belgradu razdeljevalo državna sredstva za poljedelski kredit, potem že tudi vemo, koliko bo Slovenija morala v to svrhu na davkih prispevati, koliko pa se ji bo v obliki poljedelskih kreditov vrnilo. Dosedaj smo napravili take izkušnje, da ima Slovenija od poljedelskega kredita pričakovati prav malo ali nič. Na drugi strani pa je gotovo, da mora na raznih davkih prispevati eno osmino, v nekaterih slučajih celo eno šestino od vsega davka. Pa bi se odprla zopet nova vrata skozi katera naj gre slovenski denar v Belgrad in ga ne bomo več videli. Za to pa se ne moremo prav nič navduševati.

Nepotrebno razburjanje.

Penkeč na deželi so nastale neumne govorice, da bo država pobrala denar, ki je v hranilnicah vložen. Kdor trosi take govorice je ali zloben ter namenoma ljudi tega, ali pa je slišal kje kako besedo, ki je ni razumel. Od kod torej take govorice? — Nekateri so slišali, da hoče vlada sirotinski denar v Belgrad v državno hipotekarno banko. Če se bo to zgodilo seveda denar ni še izgubljen za doličnike, samo v slovenskih hranilnicah ne bi bil naložen. Dobiček od obresti tega denarja bi imeli belgrajski zavodi. — Drugi so slišali o načrtu zakona o poljedelskih kreditih. Razni liberalni govorniki so pripovedovali o novih zadrukah, ki bodo pod vodstvom države, pa so nekateri, ki so slabo razumeli, mislili, da je s tem že konec naših neodvisnih hranilnic. Toda kdor je prebral zadnjega »Domoljuba«, bo videl, da ni nobena naša posojilnica prisiljena pristopiti k temu državnemu združništvu. In če se kje ustanovi kaka taka nova zadruga ni nobeden dolžan nesti vanjo svojega denarja. — Vsako razburjenje je torej čisto brez vsake podlage. Mi se bomo držali slej ko prej načela: Kmetijski denar v kmetijske hranilnice. Tam je bolj varen ko v vsaki banki.

Sreska samouprava.

Pisali smo v »Domoljubu« o oblasteh, v katere je razdeljena naša država. Vsaka oblast je razdeljena na srez. Ti novo ustanovljeni srez se večinoma krijejo z našimi

prejšnjimi okrajnimi glavarstvi in prejšnji okrajni glavarji so postali sedaj sreski poglavarji. Na bivšem Kranjskem so ostala vsa glavarstva ali srez v isti velikosti kakor so bila poprej, edino kamniški okraj je izgubil 3 občine. Na bivšem Stajerskem pa je več izprememb. Nova sreska poglavarstva so tam v Laškem in v Smarju pri Jelšah.

Tudi ti srez ali glavarstva dobe neko samoupravo. V področje te sreske samouprave spadajo sreska javna dela, skrb za pospeševanje poljedelstva v srezu, ustanavljanje sreskih zavodov za siromake in za oskrbo bolnikov, sreske prometne naprave in še nekateri drugi posli.

Srez si izvoli svojo skupščino tako, da ima vsakih 1500 prebivalcev po enega zastopnika. Voli se podobno, kakor za narodno skupščino. Najmanj dvakrat na leto morajo priti te sreske skupščine skupaj, da se posvetujejo. Zborujejo redno največ 15 dni. Skupščina si izvoli svoj odbor (sreski odbor), ki ima s predsednikom vred 5 članov. Predsednik sreske skupščine je ob enem predsednik tega odbora. Odbor ima nalogo, da izvršuje sklepe sreske skupščine in vodi sresko samoupravo. Ze doslej smo imeli nekatere naprave, ki bi jih ta sreska samouprava prevzela, n. pr. cesni odbori, boln. blagajne in deloma okrajni šolski sveti. Samo želeli bi bilo, da bi se te sreske skupščine res mogle prav uživati, ker vemo, da bi marsikatero stvar ljudje doma v svojem okraju bolje in ceneje izvršili, kakor pa draga in počasna državna uprava. Samoupravo okrajev je zahteval tudi avtonomistični načrt kluba naših poslancev, ko se je razpravljalo l. 1921. o ustavi. Kakor smo že večkrat povdarjali, z oblastno samoupravo nikakor ne moremo biti zadovoljni, ker zahtevamo široko avtonomijo Slovenije, eno dobro pa bi ta izvedba oblastnih samouprav prinesla s seboj, namreč samoupravo srezov ali okrajev. Bati se je le, da bo hotela državna uprava potom svojega uradništva sreske samouprave napraviti za nekake državne urade, kakor to poskušajo celo pri občinski samoupravi, kjer so na primer vpeljali štamplje, ki naj bi opominjale, da so občinski uradi nekaj državnega.

Če potrebujete elektromotorje ali če hočete izgraditi električne centrale, obračajte se na:

Škodove zavode
zastopstvo za Slovenijo
Selenburgova ul. 7

Poset inženirja je brezplačno na razpolago.

PO SVETU

BOLGARSKA TRAGEDIJA.

Napadalei na solijsko katedralo pred sodiščem. Bolgarska vlada je nekaj komunistov in zemljoradnikov, ki so baje udeleženi pri antentatu na solijsko katedralo, postavila pred vojaško sodišče. Vršijo se že več dni razprave, vendar obdolženci so precej molčeči. Državni pravdnik predlaga za večino obdolžencev smrtno kazen, za druge pa večletno ječo. Sodišče bo predlogu državnega pravdnika najbrže ugodilo. Toda tudi tisti, ki jih bodo spravili v ječo, nimajo kaj drugega pričakovati, kakor — smrt, ker dosedanje postopanje bolgarske vlade kaže, da se z jetniki ne ravna preveč milo. Mnogo komunistov in zemljoradnikov, ki jil niso takoj pri aretaciji postrelili, je napravilo te dni v ječah konec. Vlada sicer razglasa lahkovernim ljudem, da so se nekateri ubili, ker so hoteli uiti in so poskakali skozi okna druge pa da je straža na begu postrelila, ker se na klice niso hoteli ustaviti, vendar tega nihče ne verjame, kdor pozna metode bolgarske vlade in se precej upravičeno domneva, da so te nesrečnice v ječah vladni pristaši enostavno pomorili.

Bolgarski zunanji minister v Belgradu. Bolgarski zunanji minister Kalfov je te dni obiskal našo vlado, ki ga je prav prijazno sprejela, čeprav so nekaj dni prej vladni časopisi silno napadali bolgarsko vlado, ker je ta našo vlado dolžila, da je v zvezi z bolgarskimi uporniki. Kalfov se je z našim zunanjim ministrom dr. Ninčičem dogovoril za skupen boj proti boljševikom, ki jih je po mnenju naše vlade tudi v naši državi vse polno. (Za našo vlado so namreč boljševiki vsi Slovenci in Hrvati razen Pribičevićevih pristašev in Žerjavovcev pri Srbih pa vsi drugi razen radikalov.) Kalfov se je na to odpeljal v Pariz, da pridobi tudi Francoze za svoje načrte in da izposluje dovoljenje za stalno povišanje bolgarske vojske.

Bolgari se tudi na Dunaju pobijajo. V petek zvečer je na Dunaju v gledališču med predstavo neka mlajša elegantna Bolgarka z revolverjem ustrelila nekega Bolgara po imenu Arnavtoviča. Pravijo, da ga je umorila vsled krvne osvete, ker je nekoč umoril dva Makedonca. Vendar ker je bil umorjeni zelo političen človek, se domneva, da je umor v zvezi z bolgarskimi dogodki.

Konferenca Male antante v Bukarešti. V Bukarešti (glavno mesto Romunije) so se pretekli teden zbrali zunanji ministri Male antante to so: dr. Ninčič (za Jugoslavijo), dr. Beneš (za Češkoslovaško) in Dutca (za Romunijo) na skupno posvetovanje. Gospodje so si priredili precejšnjo množico slovesnih poedin in čajank, držali si navdušene napitnice in zdravice in se pomenkovali o boljševiški nevarnosti na Balkanu. Radovednim novinarjem so pa povedali, da vlada med vsemi popolno soglasje.

NOVIČAR

d Preganjanje se še nadaljuje. Žerjavovci v svojem besnem sovraštvu do vsega nežerjavovskega zlasti pa do SLS, ne vedo, kako bi se — dokler so še v mišlosti pri Pašiču — znosili nad našimi učitelji, profesorji in uradniki. Za zakon in pravice se niti trohice ne menijo in če najvišje stoječim vladnim gospodom rečeš, da je to proti zakonu, tedaj te zamahejo z roko in pravijo: pa šta zakon! — Tako sta sedaj predstavljena profesorja Bogumil Remeč in Evgen Jare, prvi v Srbijo drugi v Bosno. Oba sta sicer stalno nastavljena v Ljubljani in po zakonu nepremakljiva razen če se kaj pregrešita in dožene to disciplinarna preiskava. — Žerjavovci so tako omejeni, da mislijo na ta način uničiti SLS. Kako so majhni!

d Kmetijska družba je pretaklo zimo priredila mnogo tečajev, ki so večinoma prav dobro izpadli. Predavali so kmetijski strokovnjaki, katere je plačala kmetijska družba iz podpore, naklonjene družbi od poljedelskega ministra dr. Kulovca. — Pri pominjamo, da poprej Kmetijska družba take podpore ni prejela nobenkrat in Bog zna, če jo bo še kdaj. Ko so poročali razni listi o tej tečajih, so se skrbno varovali povedati, da so bili tečaji možni le po skrbnosti našega ministra dr. Kulovca. Hvaležnost je pač plačilo sveta.

d Osramočeni. Kakšen vik in krik so zagnali pred volitvami v narodno skupščino Žerjavovci ko je Sušnik dovolil za Slovenijo znižanje železniških cen za prevoz žita, s čemer bi slovensko delavsko ljudstvo privarčevalo pri kruhu 10 milijonov dinarjev. Žerjavovci so tožili Gospodarsko zvezo, češ da goljufa državo in je dr. Žerjav izposloval pri železniškem ministru, da se je Sušnikova odredba preklcala. Državno pravdnštvo je tožilo Gospodarsko zvezo, sodišče pa je končno reklo, da je bilo vse v redu in je postopanje ustavilo. Tako se je zopet tu kot že v zadnjih časih

Potrđitev Hindenburgove izvolitve. — Proti izvolitvi Hindenburga so se pritožili nemški socialisti, sicer ne radi kakšnih sleparij, goljufij ali vsled kakšnega nasilja — Nemci so namreč precej daleč od Balkana — pač pa v znak protesta proti zmagi monarhistov. Državno sodišče je ugotovilo, da so se volitve vršile popolnoma pravilno in je potrdilo izvolitev Hindenburga, ki v kratkem zasede predsedniško mesto Nemčije.

Sprememba volivnega reda v Italiji. Italijanski fašisti si na vsak način hočejo ohraniti večino. Sklenili so, da spremenijo volivni red za parlament. Bodoča zbornica bo imela 600 poslancev, od katerih bo le polovica izvoljena po splošni volivni pravici, drugo polovico pa bodo izvolile razne industrijske, trgovske in druge organizacije, ki so se jih povečini fašisti z nasiljem polastili.

mnogokrat pred sodnijo ustavilo žerjavovsko obrekovanje. Vidi se pa iz teh že zelo številnih sodnih postopanj, kako predrzno in brez sramu lažejo Žerjavovci in njihovo časopisje — Domovina, Jutro, Slovenski Narod.

d Za nove davke sta glasovala dr. Žerjav in dr. Pivko. 2 odst. od delavskega zaslužka, podvojen invalidski davek, 15 kratno povišanje obrtnih taks in kazni in 4 odstotke dolžnih davkov pri eksekuciji.

d Krščansko socialno delavstvo priredi v nedeljo 7. junija v dvorani Uniona v Ljubljani svoj delavski kongres. Govorili bodo razni govorniki, ki bodo skušali podati sedanje stanje delavstva v naši državi in pokazati smernice za bodoče delo. Dnevni red zborovanj je sledeči: Naš položaj, Duhovnik in delavstvo, Dijaštvo in delavstvo, Kmetstvo delavsko vprašanje, Delavske organizacije (Krekova mladina, Jugosl. strokovna zveza, delavska zveza, združništva), Delavski tisk, Sklepni govor.

d Tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, posluje (izvzemši nedelje in praznike) vsak dan od 8.—12. ter od 15.—18. ure. — Tajništvo SLS v Celju, hotel »Beli volč«, posluje istotako vsak dan dopoldne od 8.—12. ure, popoldne pa od 14.—17. ure. Somišljenike vabimo, da se radi poslužujejo obeh tajništev, kadar potrebujejo kakega pojasnila ali posredovanja. Kdor se obrne na tajništvo pisмено, naj priloži znakmo za odgovor. — Tajnik SLS M. Kranjc bo odslej redno v tajništvu SLS v Mariboru ob torkih in petkih od 8. do 12. in 15. do 18. ure, v tajništvu SLS v Celju pa ob četrkih od 9. do 12. ure. Te dneve so vabljeni zlasti voditelji naših krajevnih organizacij SLS, odborniki in zaupniki, da se oglasijo v tajništvu, ako so v Mariboru ali Celju.

— Vsakoletno slovensko romanje k Sv. Hemi na Koroškem smo imeli letos od 6. do 9. maja. Bili so prav lepi ti dnevi in romarji so se vrnili zadovoljnih sre na svoje domove. Kako zelo je to romanje priljubljeno, priča to, da so mnogi šli že po večkrat na to božjo pot; najprirednejši so bili tam že po — tridesetkrat! In pravijo, da bodo še šli. Naših romarjev ni nihče motil pri pobožnosti in nihče jih ni grdo gledal radi slovensčine. Duhovščina je bila povsod jako prijazna, pa tudi ljudstvo se je vedlo uljudno in dostojno nasproti romarjem. Nikjer nobenega zasmehovanja, nikjer nobene neotesanosti. Zlasti prijazni so bili do nas dobri oo. redemptoristi pri Sv. Hemi na Krki. Eden izmed njih se prav pridno uči slovensčine in bo mogel v kratkem spovedovati slovenske romarje. Prihodnje počitnice bi rad prišel za nekaj dni k nam, da bi se malo bolj privadil slovenske govorice. Ko bodo odpadle še težkoče s potnim listom in z njim združeni precejšnji stroški, tedaj upamo, da bodo naši ljudje v prav obilnem številu obiskovali

grob naše prve svetnice. Istočasno z nami so bili tam tudi romarji iz Grebinja in iz Predklostra. Kipoma, ki jih nosijo romarji, koj po dohodu v slovesni procesiji, so romarji oskrbeli letos novo obleko. Stane 1.670.000 nemškoavstrijskih kron.

d Proglašenje Male Terezije svetnicam.

V nedeljo 17. maja bo v prestolici sv. Petra v Rimu blaž. Terezija Deteta Jezusa proglašena svetnicam. Nepregledne vrste njenih častivcev navdaja ta misel z iskreno radostjo. Mnogi se osebno udeležijo slavlja v Rimu. Tudi mi nočemo zaostati. Zato pohitimo 17. maja v karmelsko cerkvico na Selo, da tam kar moč proslavimo sv. Malo Cvetko. Ob 5 in 6 zjutraj bosta tihi sveti maši. Ob 7 slovesna sv. maša in po tej slavnostni govor v čast sveti Mali Tereziji. Popoldne ob pol 4 pridiga in pete litanije. Pojdimo k sveti Mali Cvetki, ki bo zdaj gotovo še radodarnije rosila dež cvetic in bo srečnejša, čim več prošenj in zaupanja ji prinesemo.

d Sava je v zadnjem deževju tako narastla, da je bil del Zagreba ob Savi pod vodo. Voda je stala 3 m nad normalno višino.

d 17 družin na cesti. V Zagrebu so te dni z dovoljenjem stanovanjske oblasti deložirali iz neke hiše 17 družin s skupaj 50 osebami. Pohištvo so ljudem zanesli na ulico in dvorišče, lastnik hiše je pa dal takoj sneti vsa vrata in okna in hišo tako razdehati, da je nesposobna za prebivanje. Lastnik hoče hišo popraviti ali pa podreti. Vseh 17 družin je bilo že pred časom vložilo prošnje za druga stanovanja, a jih pristojna oblast ni rešila. Sedaj so ljudje pod milim nebom.

d Uzor svobodomiselnega ministra. Ko je bil bolgarski minister vnanjih zadev Kalfov te dni v Beogradu, se mu je pripetila nemila nezgoda. V trenutku, ko je odhajal iz poslopja ministrstva za vnanje zadeve in se obrnil v smeri proti dvoru je opazil, da mu sledita neki gospod in neka gospa. Gospa je zakričala, ko je uzrla Kalfova, da so se vsi ljudje v bližini preplašeno spogledali in jo začeli vpraševati, kaj je. »Očeta mojega je umoril in še 20.000 ljudi,« je odgovorila gospa, ki je bila hčerka ranjkega Stambolijskega, sedaj gospa Bojadžijev.

d Avto zgorel na cesti. Med vožnjo iz Maribora proti Pesnici se je vnel mariborskemu izvoščeku motor v avtomobilu in je eksplodiral. Voz je bil mahoma v plamenu. Vendar se je Vidmarju posrečilo, da je še pravočasno skočil iz voza, ki je popolnoma zgorel in je ostalo od njega samo zverženo ogorelo železje. Voz je bil zavarovan.

d Arnavskega vojaka, ki je, kot smo zadnjič poročali, v Petrovaradinski trdnjavi ustrelil tri častnike in potem pobegnil, so prijeli orožniki, ko se je v civilni obleki in s puško na rami hotel pri Mitrovici prepeljati čez Savo. Na poziv, naj počaka, je

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

odgovoril s strelom, nakar so streljali tudi orožniki ter ga ustrelili v roko. Moral se je udati ter so ga uklenjenega gnali v Petrovaradin.

d V blejskem jezeru trije utonili. Zадnja leta se na blejskem jezeru vedno pogostejše dogajajo nesreče, ki zahtevajo po več človeških žrtev. Največkrat je seveda kriva neprevidnost pa tudi nagajiva predznost posameznih izletnikov, ki se brez ozira na velikost čolna v prevelikem številu natrpajo v čoln, ozir. nalašč zibljejo čoln, kakor da bi se ne moglo nič narediti. Lansko leto se je dogodilo precej nesreč, ki so zahtevale več človeških življenj, nekajkrat pa je prišla pmoč ravno se ob pravem trenutku. — V torek 5. t. m. zvečer se je zopet dogodila nova nesreča na blejskem jezeru, ki je zahtevala tri mrtve, dva sta se pa komaj rešila iz valov. Ko so se nekako po 23. uri vračali iz gostilne pri »Strigulcu« na Mlinem čevljarji pomočniki Stanko Knafli, Mirko Artel Alojzij Mihelič, Jakob Dežman in Leopold Rozman, so odpeli ob bregu večji čoln, ki je določen za 8 ljudi, da se še nekoliko vozijo po jezeru, predno gredo domov. Ker se je čoln pri tem, ko so skakali vanj, začel močno zibati, se je že kake tri metre od brega prevrnil in pokopal vsch pet pod seboj. Dasiravno se to nesreča dogodila blizu brega, se je vendar samo dvema, Rozmanu in Dežmanu posrečilo, priplavati na suho. Ostali trije so utonili. — Orožništvo je bilo o nesreči takoj obveščeno in se je tudi takoj začelo z akcijo, da se ponesrečenci najdejo. Vendar je bilo vse iskanje, ki se je vršilo celo noč do jutra zaman. Šele zjutraj se je ribiču Mandlu posrečilo, da je našel enega utoplenca in nato ob osmih še enega. Utopljenca so nato prepeljali v mrtvašnico.

d Vlomilce. ki so svoj čas na tako groben način vlomili v pošto v Kranju ter odnesli precej vrednosti, so izsledili orožniki v Gorenji vasi pri Poljanah. So to trije okrog 25 letni Geričani, pri katerih so našli dobro vlomilsko orodje in pisma, iz katerih se da sklepati, da so zelo nevarni vlomilci. Prepeljali so jih v škofješko zapore.

VOJASKE ZADEVE.

Vprašanje. Rojen sem 1. 1905. Oče mi je umrl 1. 1901, dom ima sestra. Imel sem 4 brate. Prvi je v Ameriki, drugi je padel v vojni, tretji je služil ves čas v vojni in potem je bil eno leto v ujetništvu, četrti je služil polni rok v Jugoslaviji. Ali imam jaz pravico do skrajšanega roka? Kam se mi je obrniti? A. M. S.

Odgovor. Ako je poleg četrtega brata služil tudi tretji polni rok, to se pravi, če je tretji služil med vojno kot aktivni vojak in ne kot črnovojnik, tedaj imate Vi pravico do skrajšanega roka, ki ga določa že naborna komisija, če je rekrutni spisek v redu. Priporočamo Vam pa, da vzamete s seboj k naboru vojaške dokumente tretjega in četrtega brata, iz katerih je razvidno, koliko časa sta ta dva služila.

Vprašanje. Oče je služil pred vojno 3 leta in med vojno tudi 3 leta. Starejši brat je služil za časa vojne 2 leti Jaz sem rojen 1. 1905. in pojdem letos na nabor. Koliko časa bom služil? M. S.

Odgovor. Če je starejši brat služil med vojno kot aktivni vojak in ne kot črnovojnik in ako ste Vi po starosti takoj za njim, t. j., če med Vami in starejšim bratom ni nobenega brata, tedaj boste služili skrajšan rok.

Vprašanje. Jaz pojdem letos na nabor. Rojen sem leta 1905. in sem nezakonski sin, moj zakonski brat je star 10 let. Ali imam pravico do skrajšanega roka? A. J.

NANANILA

n Katoliško slov. izobraževalno društvo v Višnji gori priredi v nedeljo, dne 17. maja ob osmih zvečer in dne 21. maja ob treh popoldne Finžgarjevo igro: »Naša kri«. Pridite posebno okoličani. K obilni udeležbi vabi odbor.

n V Smartnem pri Litiji bo v nedeljo 17. maja ob 3. popoldne lepa zgodovinska igra »Miklova Zalac«. Predstava je iz turskih časov. — Ponovili pa bodo igro na Vnebohod popoldne.

n Telovadni odsek »Orele« sv. Jurij pri Grosupljem priredi telovadno akademijo v nedeljo 17. t. m. Na sporedu telovadba, petje in deklamacije.

n Naznanilo o sprejemu v škofijski zavod sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1925—26. V zavod sv. Stanislava se sprejemajo zdravi, dobro vzgojeni dečki, zakonski sinovi dobrih, krščanskih staršev, ki so dovršili z odličnim ali vsaj z jako dobrim uspehom ljudsko šolo; vlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovskemu stanu. — Prošnje za sprejem je nasloviti na škofijski ordinarijat v Ljubljani. Prošnji naj se priloži krstni list in obiskovalno izprikevalo. Starši ali njihovi namestniki naj prošnje s prilogami prinesejo v zavod sv. Stanislava v času od 4. do 18. junija t. l. Z njimi naj pridejo obenem tudi njihovi sinovi, za katerih sprejem prosijo. Samo iz Julijske Krajine se sprejemajo gojenci izjemoma tudi pismenim potom, toda le pogojno, dokler jih vodstvo, ko pridejo v zavod, ne potrdi. — Sprejemni izpiti bo dne 30. junija ob pol 10. — Vodstvo zavoda sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano, 10. maja 1925.

n 24. majnik: Praznovanje Marije Pomočnice na Rakovniku. Na predvečer slavnostna akademija pri lurski votlini, sprevod z lučkami, pobožnosti v novem svetlišču, razsvetljava, umetni ogaji in koncert. V nedeljo velike slovesnosti v cerkvi: ob pol 10. pontifikalna maša z orkestrom, popoldne ob pol 4. procesija s kipom Marije Pom. — Ob priliki praznovanja tudi glavni zbor salezijanskega združenja. Vsi, ki se udeležijo zborovanja, zadobijo ugodnost polovične vožnje, ako se izkažejo z legitimacijo shoda. Izkaznice (po 5 Din) se naročajo pri Vodstvu salez. združenja na Rakovniku pri Ljubljani; plačale se bodo pri žigosanju na shodu; podrobna navodila so natisnjena na izkaznici. — Vabimo na praznik in na shod.

n Sv. Križ pri Moravčah. V ponedeljek dne 4. maja se je poročila tukajšnja organistka Marija Povirk z g. Antonom Brank, posetnikom in čevljarjem iz Repenja. Obilo sreče!

n Iz Novega mesta. Ker se namerava oprijeti trgovka Angela Jančeva trgovine s Specerijo in kolonialnim blagom na debelo in galanterijo ter obdržati le del manufakturnega blaga po znatno znižanih cenah, o čemer se obveščajo kupci, da se dane prilike poslužijo.

n Najdena je bila v žirovski občini, župnija sv. Trije Kralji, žepna ura. Poizve se v župnišču Ziri.

Odgovor. Ako ste posinovljen in tedaj spadate v rodbino, kakor zakonski, tedaj imate iste pravice, kakor zakonski. Seveda se v tem slučaju tudi smatrate za prvenca in imate pravico do skrajšanega roka.

Vprašanje. Sem vdova s srednjim posestvom, od katerega plačujem okroglo 500 Din davka. Imam osem otrok, od teh dva sinova. Starejši je rojen 1. 1898. in je služil 3 leta v Avstriji in tudi še v Jugoslaviji. Sedaj je v državni službi in je poročen od doma. Mlajši je rojen 1. 1904. in je pred kratkim nastopil vojaško službo. Ker sem sama z malimi otroki, bi rada prosila za oprostitev ali vsaj za skrajšan rok mlajšega sina. Kam je vložiti prošnjo? Ali mi bo ugodeno? I. Z.

Odgovor. Za oprostitev Vaš sin nima pogojev, ker ima starejšega brata, ki najbrž ni že 5 let odpravljen popolnoma od doma in ker plačujete gotovo nad 20 Din neposrednih davkov. Skrajšan rok pa bo dobil v tem slučaju, ako je poleg starejšega tudi oče služil polni rok. V tem slučaju je vložite prošnjo, ki jo je poslati komandi ljubljanskega vojnega okrožja.

POLITIČNI ZAPISKI

p Izjava. »Na izvajanja g. Puclja v zadnjem »Kmetijskem listu« mi ni potrebno več odgovoriti. Mojih pojasnil s praznim govoričenjem ni mogel ovreči. Ugotavljam še enkrat: Vlada g. Davidoviča n sestavila in ni predložila proračuna za leto 1925-26 v znesku 18 milijard dinarjeve. Dr. Kulovec.

p Proti tlačenju in zanemarjanju Slovenije. Jugoslovanski klub je imel 5. t. m. sejo, na kateri je razpravljal o političnem položaju. Po poročilu klubovega načelnika se je razvila živahna debata, katere so se udeležili vsi poslanci kluba. Poročali so o številnih preganjanjih državnih nameščencev, ki so edin političen uspeh samostojnih demokratov v Sloveniji, in o težkem gospodarskem stanju v Sloveniji. Klub je soglasno sklenil, da bo v narodni skupščini začel z odločno akcijo proti krivicam, ki se godijo ljudstvu, tako proti neznosnemu navijanju davkov, proti kršenju občinske avtonomije, odstavljanju županov, razpustitvam občinskih svetov, preganjanju srednješolskih profesorjev in učiteljev; radi popolnega zastanka izvoza živine, za kar se vlada nič ne briga, radi zanemarjanja invalidov, radi brezposelnosti, ki se v Sloveniji strašno širi, za kar ne kaže vlada nobenega smisla, in glede drugih vprašanj gospodarskega, socialnega in političnega značaja.

p Kako radičevce za nos vlečejo. G. Pašić bi rad dobil radičevce v vlado, ker mu Pribičević s svojimi maloštevilnimi poslanci nudi premo pomoči. Toda Pašić bi rad kar najbolj poceni zbarantal. Zato na vse pretege pritiska na radičevce na eni strani s 25 poslanci, ki še niso potrjeni, na drugi strani pa z Radičem, ki je zaprt. Za potrditev poslancev se je zbral v narodni skupščini odbor, ki naj v Zagrebu preišče vso zadevo. Seveda pa je to samo pretveza. Zakaj ta odbor je došel v Zagreb samo zato, da se pogaja z radičevci za kakšno ceno da gredo v vlado. Znam radikal dr. Janjič je ob tej priliki celo obiskal Radiča v ječi ter se z njim pogajal. Pašić zahteva, da je Radič obsojen, na kar bi bil pomiloščen ter naj bi nato za stalno odšel iz države. Hrvatje pa zahtevajo, da se Radič brezpogojno izpusti. Jasno je, da bo Pašić gotovo dosegel svoj namen in radičevce za vsako ceno dobil v vlado.

p V narodni skupščini se nič ne dela vladna večina niti v odsekih ni vedno mrvčoa.

p Volitve v Zagrebu. Občinskih volitev v Zagrebu v nedeljo se je udeležilo samo 47 odstotkov volivcev — dokaz, da so volilci nezadovoljni s sedanjo politiko vodilnih hrvatskih strank in da so popolnoma brez smeri. Radičevci in Hrvatska zajednica so izgubili 7000 glasov, pribičevićanci 1000 glasov. Volilo se je izpraznjenih 25 mandatov in so dobili Hrvatski socialni napredni blok (radičevci in zajednica) 15 mandatov.

(Dalje glej na naslednji strani spodaj)

SIROM · DOMOLJUBINE

IZ NOVEGA MESTA.

(Ljudska posojilnica.)

Pred kratkim se je vršil občni zbor Ljudske posojilnice v Novem mestu, r. z. z. n. z. Iz obširnega poročila, katero je podal na obnem zboru posojilnični načelnik odvetnik dr. Česnik, posnamemo, da je znašalo število zadruznikov 132 s 1117 deleži, da je znašal denarni promet v poslovnem letu 1924 18.269.337,56 Din, da se je stanje vlog tekom tretletnega obdobja zadruge dvignilo na zelo lepo višino in da so iste v pretečenem letu znašale 1.735.323,97 Din, posojil se je izdalo za 311.314,59 Din. Zadruga si je kupila pod ugodnimi pogoji lastno hišo na Glavnem trgu v Novem mestu ter priredila v pritličju poleg predajalne Angele Jančeve svoje uradne prostore. Gledalo se je na to, da je bila režija v zadruzi čim manjša in se je z danimi sredstvi varčevalo. Posojilnica je zavarovana proti vplomu in požaru. Zadruga korespondenca je bila dovolj živahna. V celem poslovnem letu je bilo odposlanih 461 dopisov na razne stranke, sodišče, Zadrugo in Gospodarsko zvezo itd. Načelnstvo je imelo skupno 45 rednih sej, 1 izredno sejo ter 2 skupni seji z nadzorstvom. V uradu se je uradovale vsak dan od 8—12 dopoldne in od 3—6 pop., razen ob nedeljah in praznikih. Stalno nastavljen uradnik je bil fin. nauk. komisar v pok. Franc Turšič. — Iz doseđanega načelnstva sta izstopila Franc Banič, poslovodja Kmetijskega društva v Novem mestu in Josip Kovač, profesor v Novem mestu. Na njih mesto sta bila izvoljena Franc Golmajer, kaplan v Smihelu in Josip Dular, pos. v Vavti vasi. Za načelnika je ponovno izvoljen odvetnik dr. Česnik.

MIRNA.

(Razpust obč. odbora.)

Pri volitvah so zmagali Žerjavovci in dobili župana. Pa ne pravega, samo gerenta. V potu svojega obraza so delali, a nič ujeli. Pri volitvah so vedno pogoreli. Ljudje jim ne zaupajo. Kar niso dosegli po pravici, so dobili z nasiljem. Župan tudi pri nasprotijih priljubljen je bil preveč kmečki. Kmetje naj imajo takega župana, da se navadijo odkrivati. Nekaj takih kandidatov je na Mirni, ki radi vidijo, da pred njimi stojijo ljudje s klobukom v roki. Če ne bodo tako rekli, vendar radi vidijo. Kadar bodo volitve, si ljudje zapomnite sledeče. Za časa volitev se sladkajo potem pokažejo krempije. Med peterimi gerenti, ali je kakšen kmečki mož? Nobeden, ker ga videti ne morejo. Ali je kdo iz okoljskih vasi? Nobeden! Še podobčina ni zastopala. Novi zastop je protikmečki.

IZ ST. JERNEJA NA DOLENJSKEM.

(Občinska seja.)

Domoljub je grajal g. župana, ker je skliceal neko »tajno« sejo, na kateri so sklepali, da bodo dobili tisti, ki bo nadzirali delavce pri popravilu ranta na sejmšču, plačo, čeprav je občinski odbor v seji z dne 22. III. sklenil, da bodo občinski odborniki zastopali pomagali v korist občine. To odkritje pa na šim liberalcem ni prav in jih je precej razburilo. Plačani hočejo biti na vsak način. Tako so g. župan — ne vemo po čigavem navdihnjenju — našli nekje § 25 občinskega reda, po katerem imajo občinski odborniki pravico do plače za svoje delo pri občini. Že lahko. Ampak možgati to ni. Obljubiti — pa zopet preklicati — veste, tako delajo otroci.

p Mala antanta, ki se posvetuje v Bukarešti, daje uradna poročila o svojih sejah. Seveda so v resnici sklepi in mnenja čisto drugačna, kot govore poročila.

Ravno tako je Domoljub ožigosal čudno razdelitev agrarne reforme samostana Pletarje. Tudi zaradi tega je bil vihar ogorčenja in razburjenja. Gospod župan se je pri občinski seji izgovarjal, da on ni kriv, da se je tako razdelilo, ker da ga sploh doma ni bilo. To že verjamemo, da ni delal on načrta, kako naj se deli in kdo dobi in kdo ne, ampak, da bi bil pri celi stvari tako nedolžen, da ga ne bi Kune o tem prav nič obvestil, pa tudi ne verjamemo. Poleg tega je bil pa tudi dva dni navzoč pri komisiji.

SMLEDNIK.

(Požarna bramba.)

Poslovna doba odbora tukajšnjega gasilnega društva je že potekla. Občni zbor bi se imel že zdavnaj vršiti. Kakor se vidi, odbor še vedno spi zimsko spanje. Pozivamo vas, da občni zbor čimprej skličete, drugače napravimo drugim korake. — Več članov in dobrotnikov društva.

MEKINJE.

(Cerkveno.)

Običajna procesija z Marijinim kipom na Zdušo do kapele Marije pomočnice na nedeljo po Vnebohodu bo letos na praznik Marije pomočnice dne 24. maja. K slavnosti pride govornik iz misijonske družbe iz Ljubljane. — Do lanskega leta nihče ni vedel, kdaj je bil narejen krasni marmornati oltar sv. Antona v župni cerkvi; tedaj pa je naš zgodovinar dr. Mal dogal, da je beneško delo iz leta 1695. in da je stal 550 gl. Naročila in plačala ga je rodbina Gallenbergov, ista kot je skoro 400 let prej ustanovila tukajšnji klarisarski samostan.

DOBOVA PRI LJUBLJANI.

(Kmetijski tečaj.)

Dne 2. maja smo zaključili kmetijski tečaj s poučnim izletom na Grm. Vršil se je v zimskih mesecih v letih 1923—24 in 1924—25, po dvakrat tedensko od 5. do 8. ure zvečer. Učili smo se raznih predmetov, ki nam bodo v korist v našem bodočem življenju. Obiskovali smo tečaj z največjim veseljem in ga vsem mladeničem, ki se ga morejo udeležiti, toplo priporočamo. Najlepšo zahvalo pa izrekamo tem potem gospodu voditelju Bricu in vsem drugim, ki so pomagali, da je tečaj res dosegel svoj namen. — Udeleženci.

IG.

(Nekoliko odgovorov »Kmetijskemu listu«.)

»Domoljub« št. 11 z dne 18. marca je prinesel dopis o sokolski maskeradi, ki se je vršila v Sokolskem domu na pustni torek zvečer. Dalje je omenil »Domoljub« nujno popravilo kapljanje in pa še to, da je v občinskem proračunu za leto 1925 odpravljena naklada na vino in meso. — In na ta dopis je po šestih tednih odgovoril »Kmetijski list« št. 17. Najprej brani Sokole in njihovo maskerado. Ko piše: »Oprema mask je bila dostojna, sokolska maskerada se je vršila v lepem redu« — Da dopis v Domoljubu o sokolski maskeradi ni bil všeč Kmetijskemu listu, oziroma njegovemu dopisniku, je morda vzrok tale stavek v Domoljubu: »V sokolskem domu je prišla k tej maskeradi tudi hčerka nekake izanskega posestnika, ki je bila tako »okusna« opremljena in tako »dostojna« oblečena, da so se nad njo gledovali celo izanski.« Sokoli. Oče te hčerke je znan izanski samostojnež. — O ljudski soli piše Kmetijski list, da če se za hip okvari kak tečaj pri oknih, ni še v tako veliki nevarnosti, da odbije okno dopisniku Domoljuba, dolgi nos, ki ga vtika povsod, tudi tam, kjer ga ni treba. Da pri naši soli ni samo kak tečaj pri oknih za hip pokvarjen, ampak da je cela šola že dolgo časa v prav slabem stanju, to ve že vsak otrok, ki to šolo obiskuje. — Kar pa piše Kmet. list o kapljanju, o tem nečemo pisati sami, ker bodo morda dali o tem odgovor Kmetijskemu listu g. kaplan sami, če se jim bo seveda zdelo primerno odgovorjati. — Dalje piše Kmet. list, da Domoljubov dopisnik grize tudi občinsko gospodarstvo in da mora biti ta »dopisun gotovo najbrž kak gospo-

ski frakar, ki ne more trpeti, da bi kmet in obrtnik bila prosta davčnih bremen.« — Dopisnik K. lista naj nam pove, če sta kmet in obrtnik prosta davčnih bremen sedaj, ko je v občinskem proračunu odpravljena občinska naklada na vino in meso! Na eni strani odpravljajo naklado na vino, na drugi strani pa nakladajo kmetom dolžnost, da naj bi s tlako posipali in popravljali ceste. Kdor pije vino in žganje, pa mora pri tem plačati obē, naklado na vino, je to prostovoljen in pravičen davek, ker ga nihče ne sili piti vino in žganje. — Glede davčnih bremen, ki jih morajo nositi kmetje, naj se samostojni dopisnik ne jezi preveč nad »Domoljubom«, ker izanci dobro vemo, kdo so na lgu sokrivi, da »gospodski frakarje« nalagajo kmetom neznošna davčna bremena.

IZ BEVK.

(Naša šola.)

Zelo nujna stvar je naša — šola. Občina veliko permalo dela v tej zadevi. Kot navadnemu človeku mi res ne gre v glavo, zakaj so Bevkani morali prispevati, ko so gradili šole po drugih krajih občine, sedaj pa pravijo, da ni sredstev, da bi se nam zgradila. Oblast je zagrozila, da zapre šolo, če občina ne da sredstev, da se prične z zidanjem. Pričakujemo tedaj, da bo občinski odbor v prvi seji sklepal o zadevi. — Kadar gre za kroglice, takrat dobivamo častne besede in koše obljub, a sicer — nič. Drugič res ne pozabimo tega, ker nečemo, da bi naši otroci — šolarji morali hoditi v šolo v sedenje okoliš. Mislimo, da bo zaleglo, če ne, se pa oglasimo, pa drugače!

ST. PETER PRI NOVEM MESTU.

(Prosvetno delo. Preganjan učitelj.)

Pred kratkim so gostovale na našem odru novomeške orlice. Nastopile so s češkimi in domačimi vajami ter vprizorile »Izgubljeni raj«, oboje v splošno zadovoljnost. — Prvo nedeljo v maju je imel v našem prosvetnem društvu predstojnik državnega higijenskega zavoda, g. dr. Pire, s pomočjo filmskih slik zanimivo predavanje o snagi in zdravlju. — Dne 9. maja je bil razrešen tukajšnji nadučiteljske službe naš doseđanji šolski vodja, gosp. Janko Malešič. Usoda, ki je zadela že marsikatero dobrega učitelja in učiteljico v Sloveniji, je pregnala tudi njega iz St. Petra na Kal, tja nekam v šentjanske hribe. Izvzemši par Žerjavovih prištev, je vse ljudstvo skrajno ogorčeno nad krivico, ki se je zgodila g. Malešiču, ki je bil ljubljene malih in odraslih. Njegov mirni in ljubeznivi značaj si je bil hipoma osvojil srca vseh faranov. Šolske razmere so se bile pod njegovim vodstvom vidno izboljšale. Šolski nadzornik mu je dal — hočeš nočeš — laskavo priznanje. Izven šole je rad pomagal mladim na izobraževalnem polju. Veselilo se ga osobito predstave, za kar se je poirtvalno trudil. Poldrugo leto je bil pri nas, in kje je kdo, ki bi mu bil g. Malešič skrivil las? Mislili smo, da tak človek ne more imeti sovražnikov. In vendar so se dobile neplemenite duše, ki so pregnale od nas vzornega vzgojitelja in učitelja! Žerjavovci — domači in novomeški — so si podali roke in se zahrbito navallili na gospoda, kateremu ne morejo očitati najmanjše krivde. Sram jih je v javnosti njihovega nečednega zapljunka, zato baš oni po zgledu znanega tatu »prijajo: »Malešiču se je zgodila krivica. To je preganjanje! O, ja! To je preganjanje! A kdo je tega preganjanja kriv, ve g. Malešič in ljudstvo. Sram je lahko domačih zahrbtničev, sram še veliko bolj novomeških, ker ti slednji so iz učiteljskega stanu! — Čas ozdravi sleherno rano. Upamo, da bo tudi to. Dokler pa se to ne zgodi, moremo le čestitati otrokom in starišem šolskega okoliša na Kalu, da dobe tako dobrega novega šolskega upravitelja. Tebi pa, dragi gospod nadučitelj, kličemo Tvoji vdani St. Peterci s pesnikom Gregorčičem za slovo:

Le pojdi torej, duša draga,
čprav težko nam je slovo!
Naj nam le teče solzna sraga,
pa drugim boš vedril oko.«

n Ježica. V soboto 16. maja zvečer ob 8. uri se v Društvenem domu zopet vrši zanimivo skioptično predavanje. Vsi vabljeni.

I^a. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

SMIHEL PRI ŽUZEMBERKU.

V naši novi, 1909. leta zgrajeni, lepi župni cerkvi, smo težko pogrešali orgel. Naš načrt, da bi si omislili nove, cerkvi primerne orgle, nam je prečitala draginja in pomanjkanje denarja, ker bi stale okrog 600.000 K. Zato smo na nasvet gospoda Antona Dernača, izdelovalca orgel iz Lancovega pri Radovljici, kupili stare, častljive orgle, ki so 100 let prepevale čast božjo v žuzembski larni cerkvi. Gospod Dernač jih je za malo ceno 8000 K postavil, dopolnil in uglasil tako, da po mnenju ljudstva in glasbenikov popolnoma ustrezajo zahtevam bogoslužja in prostorno cerkev s svojim glasom popolnoma napolnijo.

IZ SELSKE DOLINE.

Spremenljivi april je prinesel dolini dve spremembi. Selski župnik g. Janez, ki je svoje mlade moči posvetil naporni selski župniji, se je od nas poslovil. 18 let trajajoče obilno delo v cerkvi in v javnem življenju človeka na taki župniji utrudilo, zato mu na novi lažji službi privoščimo potrebnega oddiha in blagoslova. — V Dražgošah se je pa ustanovil »Orlovski odsek«. Ob tej priliki se je ondi priredila »Orlovska akademijac bratskih društev iz Sile in Zelenikov, ki so določene točke sijajno izvedli. G. katehet Jalen je v ta namen v jedrnatem govoru pojasnil obljube »Orlovskega odseka«.

STARI TRG PRI LOŽU.

Kako velike gospodarske važnosti so za naše kmetstvo in delavsko ljudstvo pravilno vodena konsumna društva, o tem je prepričan danes vsakdo. Mi se ne čudimo, da so tedaj, ko so se ustanavljala širom slovenske domovine, nasprotni listi zagajali vanje z vso besnostjo, sramotili njih voditelje ter omalovaževali te prekorsne zadrage. Liberalni trgovci in vaški oderuhi so pač vedeli, da ste s tem uničena njihova gospodarska moč in politični vpliv, katerega so imeli do tedaj nad našim ljudstvom. — Starotrsko konsumno društvo je bilo ustanovljeno eno izmed prvih leta 1894. Da je ves čas obstanka trn v peti liberalnim trgovcem, to smo imeli vedno priliko slišati in videti. Tolikega sovražstva ter zagrizenosti in onemogle jeze pa le nismo pričakovali, kolikor ga je izbruhal nedavno tega na obč. zboru grem. trg. na Rakeku v naš kraj došli dobro znani orjuner. Ta človek si je med drugimi bedarijami drznil izraziti še to, da naj bi se konsumna društva kolikor mogoče obdavčijo, ozir. da se naj bi zatrla. Izbruhli onemogle jeze takihle ljudi pač ne morejo škoditi našemu konsumu. Ako se je posteno in zavedno naše ljudstvo obrnilo od omenjenega hudega gospoda, je le sam kriv, kajti on je tako brezsrčno in protizakonito postopal proti našim ljudem, da je s tem izgubil vse zaupanje in spoštovanje pri ljudstvu. Naše konsumno društvo naj pusti lepo pri miru, ker drugače bomo zagodli tako, da bo možakarja skelelo za useši. Večji ljudje so se že zaletavali vanj kot on, a niso nič opravili in tako si bo tudi on razbil glavo in ga bo vzel piš iz Pudoba, a naše društvo bo še stalo.

RIBNIŠKA DOLINA.

Had udarec za nas je nova odredba Avstrije, da ne smejo naši krošnjariji tam več krošnjariji. Kdor pozna naše razmere, mu je znano, kaj pomeni za nas ustavev krošnjarijstva v Avstriji. Po posredovanju poslanca Skulja se je odredba omilila v toliko, da vsaj nekateri dobijo dovoljenje. Se pa dela vztrajno na to, da se upostavi prejšnja prostost. Naša vlada namreč meče Nemce iz naše države, Avstrija se pa hoče nad nami znašati. Ko se zopet začne s trg. pogodbo, bo končno to vprašanje rešeno!

DOLENJEVAŠKA DOLINA.

Pomladno deževje je zopet pokazalo, da je za dolenjevaško in kočevsko dolino glavno vprašanje odtranitev ali vsaj omiljenje silne povodnji, ki pri vsakem deževju nastopi z vso silo. Stari ljudje trdijo, da je poslednja leta povodenj večja in hitrejša nastopi, kot svoj čas. Brez dvoma je tem pojavom vzrok to, da se že zadnjih pet let preveč sekalo v naših gozdovih. Tudi v drugem oziru se kaže škodljivost golih kraševin naših hribov. Toliko bolj je pozdravljati delo poslanca Skulja, ki je končno pridobil državne oblasti za to, da se odpomore silni povodnji z velikopoteznim delom od Rakitnice do Kulpe. Lani je inženjer izvršil merjenje do Slovenske vasi; ker se je pa poslanec posrečilo dobiti novo podporo, se bo delo nadaljevalo, nakar se pristopi podrobnim načrtom in na to, če Bog da, zagrabimo za delo, ki bo nosilo vsako leto obilne obresti.

Paša za prašiče.

Malokateri prešičerejec misli na to, da bi svojim prašičem priskrbel kaj paše, četudi je morda že slišal, da je paša osobito bregim svinjam in mladim pujskom zelo prikladna. Posebno dobro vpliva paša na živali, ki rastejo in na take, ki jih mislimo naglo odebiliti. Doječe svinje, ki so telesno oslabele, se na paši v kratkem popravijo, če se jim zraven te polaga vsak dan po dvakrat še nekoliko zdrobljenega ječmena ali zdrobljene koruze. Take živali pa ne zadobe samo prejšnje telesne moči, marveč ohranijo še več let rodovitnost in skotijo vedno močne mladice. Ko pridejo prašiči jeseni s paše v svinjak, so jako požrešni in se hitro odebili, ker se je želodec na paši precej razširil. Tudi okostje postane bolj močno in sploh cela telesna oblika se zboljša. Breje svinje ostanejo lahko na paši do tedaj, ko imajo skotiti.

Paša je bolj poceni nego krmiljenje v svinjaku. Pa tudi razne kužne bolezni se le redko kdaj pojavljajo pri prašičih, ki jih redno pasemo. Take živali so bolj odporne proti rdečici in tudi proti kuji. Iz teh razlogov bi morali naši prašiče-

rejci, kjer je to količkej mogoče, skrbeti za pašo svojim prašičem, ne pa, kakor so žal navajene naše gospodinje, kuhati jim cel dan v brzoparilnikih in drugih kotlih krmno. Kuhana krma namreč samo omehkuži, posebno njih želodec in čreva, vsled česar ne morejo ob času zadnjega spitanja nikdar dobro prebaviti podane in tečne krme. Vsled tega: Proč s kuhanjem krme za prašiče, zato pa jim nudite tečne paše!

Sulikol.

Proti plesnobi na trtah in grozdju (oidium) se branimo z žvepljanjem, za kar nam služi najbolj najfinejšo žveplo »ventilatol«. V novejšem času pa rabimo tudi sredstvo, ki je sicer še mladega izvora, toda izkazalo se je skoraj ravnotako uporabno kot žveplo: t. j. »sulikol«. Tudi pri nas so se že par let izvrševali preizkusi s sulikolom, ki so dokaj ugodno uspeli.

V promet prihaja sulikol v zavitkih od 25 gramov, katera množina zadostuje za 75 litrov vode, 50 gramov za 150 litrov vode, 100 gr za 300 litrov vode. S sulikolom škropimo tedaj, ko bi morali prvokrat žvepljati, drugič pred cvetjem in tretjič

Vse pere z Zlatorog milom!

VSAKA GOSPODINJA JE OŠKODOVANA, KATERA
SVOJEGA PERILA NE PERE Z ZLATOROG MILOM!

ZLATOROG
TERPENTIN

Vse pere z Zlatorog milom!

Misijonsko delo — delo Svetega Duha.

»Pošlji svojega Duha in vse bo novo, in obnovil boš obličje zemlje.« Ps. 103.

Tako moli sv. Cerkev pri sv. maši na binkoštno nedeljo; tako se je zgodilo že prvi binkoštni praznik. Nebeški Oče je poslal Svetega Duha na zemljo in apostoli so bili kakor pre-rojeni: iz malovernih, strahopetnih in ozkosrčnih ljudi so postali možje trdne vere in goreči apostoli. Tudi obličje zemlje se je obnovilo: poganstvo s svojo nečloveško grozovitostjo in sebičnostjo se je moralo umakniti krščanstvu z občečloveško ljubeznijo, s svojim ljubeznivim usmiljenjem. Tam, kjer so bila poprej kotišča greha in nenravnosti, so se dvignili templji, edinemu pravemu Bogu posvečeni, iz katerih se je razlival blagoslov božji čez vso zemljo.

Toda, ali je že vsa zemlje prenovljena? Ne! Četudi je minulo že skoro dva tisoč let od prihoda Svetega Duha, je mnogo ljudi, ki ne poznajo Duha luči in resnice. Še je 288 milijonov poganov na svetu; izmed teh jih je samo v Afriki nad 140 milijonov. Pomislimo: milijoni ljudi, ki, kakor mi v globini duše hrepene po večni sreči in blaženosti. In ti milijoni hirajo v strašni dušni revščini: v suženjstvu, čarovništvu, umorih, lakoti in najstrašnejših boleznih. Pa še bolj žalostno je, da morajo nositi vso to bol brez tolažila sv. vere, brez zasluženja in upanja na onostransko plačilo.

Neka misijonska sestra nam iz Natala v Južni Afriki o tej zapuščenosti sledeče poroča: »Večina šolskih otrok ni mogla več v cerkev in v šolo, ker niso imeli obleke. Revščina tu je grozna. Kako žalostno je, ko revežem ne moremo pomagati. Naposled se človek, četudi težko, vendarle navadi napol oblečenih ljudi, katerih je mnogo videti. Vrh tega je sedaj zima in

mraz (v Južni Afriki je podnebje enako ko pri nas) pa navzlic temu so ljudje oblečeni le v cunje. Ponoči, ko burja piše okrog voglov, ne morem spati, ko mislim na ubožce, ki spijo v svojih iz količev in cunj zgrajenih kočah. Često se ogrinjajo s starimi raztrganimi vrečami in so veseli, če le enkrat na dan dobe kaj gorkega. Toda brez jedi živeti še ne znajo. Vsak dan prihajajo in prosijo za živež, mi pa nimamo kaj dati. — Koliko jih ni bilo niti še krščenih in ki nič ne vedo o ljubem Bogu. Kolikim bi bilo pomagati, a ko bi bilo denarja.

Dukovnik fetišov s svojimi maliki v Dahomeju (Afrika).

Ko bi pač misijonski darovi krščanskih dežela bili izdatnejši!... Treba bi bilo neizčrpnih sredstev, da bi se nadlogi vsaj za silo opomoglo! Da bi nas pač Sv. Duh, Duh svete ljubezni, nagnil, da bi pripomogli, da bi tudi te duše postale templji Sv. Duha! Sami se milosti ne ustavljajo; Afrika je bogata na žetvi. P. Baur, očetov Sv. Duha, piše 19. marca 1923 iz Angole v Zapadni Afriki: »Od blizu in daleč vodijo poganski stariši svoje otroke k zakramentu prerojenja. Že smo krstili 1500 otrok. Ali ni bil to

zmagoslavni sprevod za Kristusa in za Cerkev, ko je nedavno nekdo naših misijonarjev v treh tednih krstil 1000 otrok? In koliko je vasi, ki jih še nismo obiskali! Vsi pričakujejo željno božjega moža in si zidajo cerkve in šole, da bi bolj gotovo dobili katehistov. Gorečnost za izpreobrnitev gre po deželi.« — Isto pišejo mnogi misijonarji iz najrazličnejših afriških pokrajin.

Ali moremo, ako vse to premislimo, še mrzli ostati napram misijonom? Ne! Mi hočemo pomagati, in mi tudi moremo! Treh stvari je treba za misijone: molitve, daril in poklicev. Molitev je najizdatnejše sredstvo; vsi, celo revni in otroci morejo z molitvijo pomagati misijonarjem in tako sodelovati pri reševanju duš. Izmed daril so najvažnejši doneski članov »Zveze

Domačini-zamorci postavljajo sv. Križ.

afriškega tiska¹, katero vodi Klaverjeva družba; in s pomočjo te zveze izdaja potrebne knjige kakor: katekizem, zgodbe, besednjake itd. v jeziku afriških domačinov. — Razen denarja sprejema Družba sv. Petra Klaverja različne cerkvene potrebščine: perilo, cerkveno obleko, svete slike in podobice, cerkveno orodje in druge priprave. — Razen tega potrebujejo misijonarji tudi ljudi po poklicu kot delavce v vinograd Gospodov, to so misijonski duhovniki, misijonski bratje in sestre. Marsikdo je že spoznal svoj misijonski poklic, ko je prebiral misijonske knjige. Zato je misijonsko delo, ako kdo razširja misijonske knjige med dobrimi mladeniči in dekleti, ki stojijo na razpotju

¹ Podrobneje o tem pove nova, zanimiva brošurica »Z besedo in tiskom«, dobi se pri Klaverjevi družbi.

življenja. Pa tudi domačih moči potrebujejo misijonarji. Zlasti izobrazena dekleta opozarjamo na Klaverjevo družbo, v kateri lahko same sebe popolnoma posvete Bogu in reševanju duš afriških domačinov. (Te »sodalke družbe sv. Petra Klaverja« vodijo razna podjetja Klaverjeve družbe, ki je pomožna družba za afriške misijone in stoji pod nadzorstvom sv. Kongregacije za razširjanje vere, katere pravila so bila že leta 1910. končno veljavno potrjena od sv. apostolske stolice.)

O, naj bi Sv. Duh tudi iz nas napravil prave apostole, in naj bi vsa krščanska srca zagorela v ljubezni do neumrjočih duš! Podpirajmo misijone s tem, da jim pošiljamo darove in ljudi misijonskega poklica. Spominjajmo se v svojih molitvah tudi ubogih poganskih rodov in molimo k Sv. Duhu:

»Kar je omačeževano, to operi;
kar je ranjeno, to zaceli;
kar je žejno, to napoji;
kar je trdo, to omeči;
kar je mrzlo, to ogrej;
kar blodi po napačnih potih,
to privedi na pravo pot. Amen!«

Kdor želi natančnejših pojasnil, kako pomagati misijonom, naj se blagovoli obrniti na

Družbo sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Miklošičeva cesta 3.

O vi vsi, ki berete te vrstice, ne odložite poprej tega lističa, preden ne zagori v vašem srcu apostolska želja, tudi kaj pomagati za rešitev neumrljivih duš bodisi z molitvijo, bodisi z gmotno podporo. Vsak, tudi najmanjši dar v ta namen se sprejme s pristrčnim »Bog plačaj!«

* * *

Ko je sv. apostol Peter visel na mučeniškem križu, je zaklical svojemu tretjemu nasledniku, sv. Klementu: »Ne pozabi, da svojo dušo rešiš, če deluješ za zveličanje svojih bratov...«

(Iz »Lidia«, Monakovo 1857.)

Natisk dovolil:

Čast. škofskijski ordinariat v Ljubljani, dne 14. marca 1925, št. 1013.

A. Kalan, gen. vikar.

potem, ko je trta ocvetela. Škropiti ne smemo ob veliki vročini in ne premočno, ampak samo na lahko. Ni treba, da se škropljenje pozna na listju, ampak zadostuje, če pride raztopina na listje kakor megla. Sutilkol lahko zmešamo tudi z raztopnino modre galice in apna, tako da obenem pokončujemo peronosporo in odij.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Tečaji manj znanih valut. Ker prihajajo v našo državo, posebno od izseljencev, večkrat valute takih držav, ki ne notirajo na naših borzah, je umestno, da se enkrat objavi njih vrednost: 1 alžirski frank Din 2.36, 1 argentinski pezo Din 19.23—19.27, 1 avstralski funt dinarjev 262.20—262.80, 1 portugalski milreis Din 1.31, 1 bolivar iz Bolivije Din 7, 1 braziljski milreis Din 4.38, 1 južnoafriški funt Din 244.70—245.30, 1 indijska rupija Din 13.11—13.14, 1 kanadski dolar Din 54.20—54.30, 1 čilski pezo Din 3.50, 1 cejlanska rupija Din 5.25, 1 egiptovski funt Din 262.20—262.80. Po teh tečajih se v zadnjem času približno plačuje za tuji denar.

g Novi bankovci po 5 dinarjev. Narodna banka namerava v kratkem izdati nove bankovce po 5 dinarjev ter vzeti dosedanje take novčance iz prometa.

CENE.

g Ljubljanska blagovna borza. Za naslednje blago postavljeno v Ljubljano se je plačevalo: Pšenica ameriška Rosafe Din 470, avstralska Din 465, Hard Winter Din 490, koruza Din 220, oves makedonski Din 355, otrobi pšenični debeli Din 215, drobni Din 190, fižol ribničan Din 275. Krompir postavljen na šta: jersko postajo rumeni Din 115, roza dinarjev 135.

g Lesno tržišče. Blago postavljeno na obmejno postajo se je plačevalo: Remeljni monte Din 650, plohi Din 1400, trami monte Din 402, deske monte Din 580, škurete monte Din 650, frizi hrastovi Din 1380, bukova drva Din 25; za blago na oddajni postaji so notirale sledeče cene: cerovi krlji Din 18, smrekovi hlodi Din 250.

g Tržišče z žitom. Domača pšenica notira na vojvodinski postaji Din 480 do 485 (v Ljubljani 535—540), ameriška pa postavljena v Ljubljano Din 470—475. To dokazuje dovolj, da je cena domači pšenici mnogo nad svetovno ceno in da moramo mi, državljani ene izmed najbolj žitorodnih držav v Evropi, plačevati žito in moko dražje nego v katerikoli drugi državi. Vojvodinskim žitnim spekulantom pa še to ni dovolj, ampak hočejo žitne cene še bolj dvigniti, zato zahtevajo od vlade uvedbo uvozne carine za moko in žitarice: za pšenico 55 par, za moko 88 par za kg. In to zahtevajo ti žitni bogataši ravno v času, ko je naš

— Kovače, kleparje, ključavničarje in sorodne stroke opozarjamo na pohvalno izjavo drž. podkovske šole, ki je je prejela tvrdka D. Čebin, zloga koksa in angleškega kovaškega premoga v Ljubljani,

P. n. tvrdki

DOM. ČEBIN

Ljubljana.

Z Vašim angleškim kovaškim premogom in angleškim livarniškim koksom, ki ste ga nam dobavili, smo bili povsem zadovoljni. Cena je z ozirom na kakovost in v primeri s ceno oglja vsekakor nizka.

Z odličnim spoštovanjem:

Lovro TEPINA, žzdr.

upr. drž. podkovske šole
Selo - Ljubljana.

kmet že porabil svoj domači pridelek in bo odslej do nove letine navezan samo na nakup žita in moke. Edino inozemska moka je v stanu vsaj deloma omejiti previsoke zahteve naših žitnih oderuhov. Pri tem niso prizadeti kmetovalci iz Vojvodine in Srbije, ampak samo trgovci z žitom in banke, ki so pokupile vse zaloge žita. Ker prihaja v državo vedno več tuje pšenice, se hočejo s pomočjo vlade otresti svojih zalog z dobičkom, kar pa upamo, da jim ne bo uspelo.

g Povišanje cen za sol. Monopolska uprava je odredila, da se od 1. maja nadalje cene za 100 kg soli povišajo kakor sledi: morska bela sol od 250 na 300 Din, sol v briketih iz Kreke od 250 na 300 Din, morska siva sol od 230 na 280 Din; živalska sol v briketih iz Kreke od 200 na 240 Din; industrijska sol iz Kreke od 60 na 75 Din, sol iz Pagi in Stana od 35 na 45 Din; sol iz ostalih zalog od 65 na 80 Din. Temu bo sledilo tudi povišanje cen na drobno.

g Podraženje sladkorja. Sladkorni kartel je z ozirom na povišanje carinskega nadavka od 1000 na 1100 podražil vse vrste sladkorja za 25 Din pri 100 kg. Tako stane danes sladkor kristalni postavljen v Ljubljano Din 13.65 in sladkor v kockah 15.40 Din pri odjemu celega vagona.

g Tržišče z jajci. Trgovina z jajci se v zadnjem času ni spremenila. Nakupovalo se je doma komad po 0.75—0.90 Din, v Prekmurju in ob štajersko-hrvatski meji celo po 0.50 Din. Na ljubljanskem trgu se plačuje komad po 0.85—1.25 Din. V Švico se prodaja po 135 do 140 švic. frankov in v Nemčijo po 120—125 zlatih mark za postavljeno blago v Buchs. Na Dunaju se trguje jugoslovansko blago komad po 1400 do 1500 aK, v Angliji pa po 11.5 do 12 šilingov za 120 Komadov. Izvoz preko Ljubljane je v zadnjem času precejšen in sicer se izvažajo večinoma na Francosko, deloma v Italijo in Švico, pa tudi v Nemčijo. — Po statističnih podatkih je uvozila Nemčija v januarju in februarju t. l. iz Jugoslavije 20,667.000 jaje ter s tem dosegla tretje uvozno mesto: Največ Italija 60 milijonov, potem Nizozemska 36 milijonov in kot tretja Nemčija 20,6 milijonov. — Tudi Švici je glavni dobavitelj jaje Jugoslavija, ki je v febr. t. l. uvozila 8.120 q jajec v vrednosti 2 milijonov švicarskih frankov.

g Gospodarska zveza notira sledeče ceno: Gnojila: Superfosfat rudninski, 18- do 18-odstotni 90 Din, pri odjemu celega vagona se cena zniža

na 80 Din, franko vsaka postaja v Sloveniji. Superfosfat kostni 150 Din. Kalijeva sol, 40- do 42-odstotna 160 Din. Razklejana kostna moka, bela 120 Din. Tomaževa žlindra, 47- do 18-odstotna 140 Din. Mavec (gips) 45 Din. — Krmila: Klajno apno 4.50 Din, pri manjšem odjemu 6 Din. Lanene tropine 4.25 Din. Koruza zdrava 250 Din. — Vиноgradniške in kmetijske potreščine: Modra galica vedno po najnižji dnevni ceni. Zveplo, dvojno rafinirano 3.50 Din. Trierji (čistilniki) tt. Heid znamke MIA 2800 Din. Trierji (čistilniki) tt. Heid znamke MIB 2700 Din. Mlatilnice na ročni in gepelni pogon 3500 Din. Mlatilnice na gepelni pogon s siti in tresali 5700 Din. Gepelni na 36 obratov 3500 Din. Gepelni na 24 obratov 2800 do 3500 Din. Okopalniki 1000 Din. Slamorenice ročne 1800 do 2800 Din. Reporeznice 420 Din. Bencin 725 do 730 stopinj pri odjemu celega barila 11.50 Din. — Nadalje imamo na razpolago vsakovrstne poljedelske stroje, kakor čistilnike (pajtelne), slamorenice, sadne mlino, pluge, travniške in poljske brane, kose in bruse, vodne žage, brzoparilnike, kovane žblje, gnojnične sesalke, tehtnice, separatorje za mleko, bakrene kotle, lopate za štiht, vodne sesalke, kosilnice, klinje za slamorenice, brizgalnice za grozdje itd.

ŽIVINA.

g Ljubljanski živalski sejem 6. t. m. Prignanih je bilo 511 konj, 1 žrebe, 71 volov, 99 krav, 6 telet, 852 prašičev. Cene za kg žive teže so bile: Voli debeli, izjemno, Din 10.25—10.50, voli rejeni Din 9.50 do 10, voli za vpregu Din 8.50—9.50, krave rejene Din 7—8, telice rejene Din 7—8, krave klobasarice Din 4—4.50, teleta težja debela Din 14—15; teleta zaklana Din 18 do 19. Prašiči peršutarji Din 14.50—15, prašiči debeli Din 15.50—16, prašiči debeli zaklani Din 17—19. Prašiči za rejo, 6 do 8 tedenski po 100—200 Din. — Ta semenj je bil glede goveje živine slabo obiskan, zelo veliko je bilo pa konj, ki se pa skoro nič niso kupovali. Najživahnejši je bil pač prašičji sejem, na katerem je bilo toliko blaga, da se šteje ta sejem kot najštevilnejši po prevratu. Cene so v splošnem napram zadnjim sejmom močno nazadovale, zlasti pri plemenskih prašičih, ki so padli na 100 Din. Goveja živina se je pocenila približno za 1 Din pri kilogramu. Kupčija je bila pri prašičih zelo živahna, dočim je za govejo živino bilo zanimanje manjše. Tujih kupcev na naših sejmihi ni več.

g Prašičji sejem v Celju 6. t. m. Dogon je znašal 250 prašičev, prodanih je bilo 80 komadov. Povprečna cena za komad je bila: 6—8 tednov stari Din 50—100, 8—9 tednov Din 100—150, 9—12 tednov Din 150 do 200, 4 mesece stari Din 250—300, 7—8 mesec Din 500—600. Kupčija je bila slaba, četudi je bilo veliko lepega plemenskega blaga na razpolago. Primanjkovalo je kupcev iz okolice.

GOSPODINJA

Vrtnarstvo.

Redkev. Redkev delimo v spomladansko, poletno in zimsko redkev. Ker spomladanska ali redkvica ne prenese poletne vročine, jo sejemo zadnjič v prvi polovici meseca majnika. Surova je prijetnega, svežega in rezkega okusa. Pripravljena kot špinača in sicer zelene in korenine, je zdrava redilna in okusna jed. Sejati se mora zelo redko in treba jo je prav pridno zamakati. Po obliki je okrogla in podolga-sta. Po barvi rdeča, rumena, rjava in bela.

Poletna redkev. Kot nadomestek za mesečno redkvico je poletna redkev, ki se seje od aprila do julija v presledkih 3—4 tednov. Zemljo zahteva rahlo in dobro. Te redkve je več vrst kakor: rumena dunajska, bela delikatesna, srednjedolga bela in okrogla črna.

Zimska redkev se seje meseca junija prav na redko. Suša ji škoduje s tem, da jo oleseni in jo napravi pekočo; zato ji je treba pridno zamakati. Kakor vse redkve zahteva tudi ta dobro rahlo zemljo. Med dobre vrste prištevamo: črno okroglo, belo okroglo, dolgo črno in dolgo belo tudi erfurtsko imenovano.

Hren. Pri najboljši volji pretakamo grenke solzice, ko ga stržemo za surovo porabo h klobasam, klobasicam ali šunki. Če ga pa rabimo kot prikuho k mesu, ga zribamo, a tudi ne brez solzic. Za pridelovanje hrena se pri nas veliko premalo brigamo. Navadno raste po njivah in zelnikih brez střežbe in negovanja. Zato je pa tudi tak hren lesnat, droben in zelo rezkega okusa. Ako se pa nekoliko pobrigaš zanj, ga neguješ in mu strežeš, ti bo zrastel debel in bo sočnat in svežega okusa. Trud in skrb ti obilo poplača. Hren zahteva rahlo, globoko prerahljano zemljo. V sveže pognojeno zemljo ga ne sadi. Najboljše je za hren zemljo že v jeseni pripraviti, spomladi se samo prelopati, zravnati in za saditev pripraviti. Nasadi ga 30 cm narazen in sicer tako: Izkoplji stare korenine, ter poreži vse stranske izrastke in posadi te izrastke, če so za ped dolgi in vsaj mazinec debeli. Vsi drugi izrastki so neporabni, ker iz nič ni nič. Nasadi pa tako, da pride gornji konec 3 prste v zemljo. Močnejše sadike odebele že do jeseni, tanjše je pa pustiti še eno leto v zemlji. Če je pa hren starejši ko dve leti, postane trd, oster in besen; zato je treba na dve leti izkopati stare korenine in s stranskimi izrastki postopati na zgoraj označeni način. Izkopane debele korenine se zagrnejo v klet v pesek ali pa se zakopljejo na prostem v jame. Hren je surov in kuhan zdrava, okusna jed in pride spomladi, ko ni drugih prikuh, do popolne veljave.

Poznanje zdravilnih zeli in naše šole.

Gospodična, ki je obiskovala veliko šol, je obolela. Zdravila iz lekarne ji niso pomagala, zatekla se je k rastlinskimi ali domačim zdravilom. Bere o tej zeli in o oni, hoče jo kupiti, hoče jo nabrati. In tedaj spozna, kako prazno je glede znanja, ki je tako potrebno, v njeni glavi, ki je natpana vse druge učenosti. Ne more povedati rožarije, kako je slovensko ime zeli, ki bi jo rada kupila, ne more ji je popisati, ker je sama ne pozna, ne more iz istega vzroka nabirati.

Zdaj se zgraža gospodična: Kaj vse smo se učili v šoli, nismo se pa naučili najpotrebnejšega: da bi spoznali vsaj najvažnejše rastline, ki se rabijo s pridom v boleznih, da bi poznali domača imena rastlin.

Zdaj delajo šole izlete v gore in vasi. Kako lahko bi uporabljali take izlete za spoznavanje zeli in plevela, za spoznavanje njih imen in lastnosti. Ni tako važno, če znam rastlino botanično popisati, če pa ne vem, za kaj mi lahko pomaga, kje se dobi in kako se ji pravi. Res se pozablja pri nas vse. Imamo botanike, ki slovijo preko meja naše domovine, imamo botinačen vrt, ki ga obišče večasih kak popotnik, naši ljudje, naša mladina pa niti ne vedo zanj. Mladi ljudje vedo, kje je kino, kje se toči dobro vino in druge nepotrebe. Tudi kak roman preberejo, bolj ko je neumen, bolj jim je všeč. Kdo bere knjige o zdravilnih zelih, kdo se uči v mladosti tega prekoristnega znanja? »Rože so za stare babe, pravijo; a kadar odreče vse, se zatekajo k rožam.

Praktični migljaji.

Snaženje stekla. Ogledala, stekleni deli svetilk, očala, okna itd. se hitro osnažijo s par kapljicami bencina, ki ga kane-mo na mehko cunjico in z njo drgnemo steklo, nato pa do dobra zbršimo s snažno cunjico.

Čebula — zdravilo. Novejše preiskave in preizkušnje so pokazale, da vsebuje čebula neko snov, ki vpliva na razdražene živce skoro tako ko opij, da jih namreč pomiri in je celo priporočljivejša, ker nima njeno uživanje slabih posledic kakor pri opiju. Kdor ne more spati in je morebiti poskušal že vsa mogoča sredstva brez-uspešno, naj použije večer eno čebulo in bo gotovo zaspal. Najučinkoviteje je, če jo použije surovo.

Šumenje v ušesih je mnogokrat posledica mrzlih nog. V takem slučaju je zelo priporočati umivati pogosto noge z gorko vodo in jih splakniti z mrzlo.

Zoper pljučni katar in močen kašelj je med staro in preizkušeno sredstvo. V čet-litrsko steklenico deni 3 žlice medu, 30 do 40 kapljic limonovega soka, ostalo pa vroče, prekuhane vode. Ta pijača, trikrat na dan, kar se da vroča, odstrani prav

kmalu, najdalje v par tednih, nadležni kašelj.

Hitra pomoč, če se otroku »zaletí« V tem slučaju si le redkokdaj vemo pomagati. Navadno trkamo in tolčemo po hrbtu, otrok pa se le še davi kar naprej. Zelo hitra in enostavna je tale pomoč: Otroka primi za obe roke in jih dvigni stegnjene nad glavo. S tem se prsa razširi in v trenutku mine neugoda.

Kuhinja.

Jedilni listi za razne slovesnejše pri-like, n. pr. kadar je birma, cerkveno žeg-njanje, svatba, godovanje itd. Za spremembo priporočam »Domoljubovim« bralkam te-le jedilne liste. I. Za eno kosilo bi n. pr. priporočila ta-le jedila: a) juha z rezanci; b) govedina z jajčnim ali kisovim hrenom (petelin) z berivko ali kakšno drugo solato, zmešano s krompirjem; c) kuhani jabolčni krljički; d) laška rožičeva potica; in na-zadnje e) črna ali bela kava. To bi bilo za eno vrsto kosilo ali obed. II. Če ti pa bolj ugaja, pa sestavi kosilo (obed) morda tako-le: a) juha z žlinkrofi; b) govedina z vin-sko omako in krompirjevim pirejem; c) pleče, obloženo v nastrganim hrenom in jajčnimi krlji; d) dober šarkelj in pena-sla torta; e) nazadnje črna ali bela kava. III. Tretje vrste kosilo ali obed bi bilo morda to-le: a) juha z jajčnimi rezanci; b) govedina z drobnjakovo jajčno pivko in krompirjevo potico; c) mlad domač zajec (ali morda golob), ocvrt, s solato in troje-dom; d) orehova potica; e) naposled kava, črna ali bela. — Prihodnjič še nekaj drugih vrst.

M. R.

Bolni prašiči

so največja skrb prašičorejcu. Zoper bolezní na prebavilih: izgubo teka, zasušenje blata, ožonost, vročilo in bljuvanje izbornu učinkuje **SADNIKARJEV ZDRAVILNI PRAŠEK ZOPER OBOLLENJE PRAŠICEV.** Imejte to preizkušeno zdravilo vedno doma za prvo pomoč! — Izdeluje samo **lekarnar HOČEVAR, Vrhnika.** 1 zavoj s točnim živino-zdravilnim navodilom 12 Din, če se pošlje denar v pismu naprej, sicer po povzetju 7 Din več.

OBČNI ZBOR

»ŽIVINOREJSKE ZADRUGE« v Vodica

r. z. z o. p. — se bo vršil dne 31. maja 1925, ob pol 5 popoldne v dvorani »Kotliškega doma« v VODICAH. — 1. Čitanje zapisnika o zadnjem obč. zboru; 2. poročilo načelstva in nadzorstva; 3. odobritev rač. zaključka za leto 1924; 4. vo-litev načelstva in nadzorstva; 5. slučajnosti.

SPREJME SE TAKOJ

v večjo manufakturno in specerijsko trgovino

VAJENEC

iz postene hiše, ki je dovršil vsaj ljudsko šolo z dobrim uspehom. Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod šifro: Trgovski vajenec št. 3027.

UČENCA za mizarsko obrt

sprejme HENRIK BITENC, Vižmarje št. 47.

Malo posestvo naprodaj v Vel. Mlačevem kraju. Redi se lahko 3 goved, 12 mern. posetve, 2 lepa gozda. Leži 5 min. od žel. postaje. Cena nizka. Več pove Ivan Bradač, Vel. Račna št. 27.

Ramgarn

in modni ševijot za moške obleke. Velika izbira. Nizke cene.

R. Miklauc, Ljubljana

Dr. Ivan Pregelj:

Deva zmagovita.

Povest iz naših dni.

(Dalje.)

5. »Pavle, pa Orel! Hvala Bogu!«

Orlovski odsek v Podgorju je obstojal že drugo leto, ne da se je Zalaznikov Pavle kaj menil zanj. Kar je slišal opazk o novem društvu pri Jeraju, niso bile take, da bi ga bile vzpodbujale zajemati se za čudno telovadno društvo. Saj je bil prepričan, da so Orli nekaki spočiti bajtarski sinovi. Dela nimajo in leni so, zato se pretegujejo še pozno zvečer in še v nedeljo po maši. Kmetijski sin, ki težko dela ves teden in ves dan, zvečer rad leže in sede. Tudi, ko je izvedel, da so pri Orlih sinovi najboljših hiš v fari, fantje na najboljšem glasu, je ostal še vedno ravnodušen. Zaradi Lokarjevega Štefana pa je vendar sklenil, da ga bo ob priliki povprašal, kaj sploh hoče Orel. Lokarjev Štefan je bil eden med redkimi Pavlovimi vrstniki, katerega Pavle ni le cenil, temveč tudi spoštoval zaradi čudne zrelosti in izobrazbe, ki ga je odlikovala. Bilo je tudi v življenju Pavlovem in Štefanovem nekaj, kar ju je družilo. Oba sta bila sinova odličnih, bogatih hiš. Štefanov oče je bil petindvajset let župan v fari. Štefan se je šolal. Nenadna očetova smrt je prisilila sina, da se je moral vrniti domov gospodariti materi in dvema sestrama. Tako je bil polnoletnemu Pavlu enako vreden vrstnik, še samostojnejši gospodar kakor Pavle, neodvisen in še izobražen, tako da Pavlu niti prijetno ni bilo v Štefanovi družbi in se je čutil zapostavljenega. Mnogokrat je mladostno zavidal Štefanu, čigar neprisiljena ljubeznivost je pa vedno zopet izbrisala začenjajoči se razdor in znova privezala manj zrelega mladeniča. Pa tudi Štefan sam si je mnogokrat želel Pavla. Prijala mu je zdrava, naravna, kmetiška duša v lepem in močnem telesu. Ljubil je jedro Pavlovo besedo, tembolj, ker je utegnila biti čudno gibčna, šegava in zasmehljiva, dočim Štefan ni bil ne zgovoren ne družaben.

Zaspanega pustnega nedejskega dne je bil krenil Pavle k Jeraju na čašo vina. Našel ni skoraj nobene družbe. Domača hči, so mu povedali, se je bila odpeljala v družbi na neko mestno veselico. Pavlovo nečimurnost je zbolelo.

»Niti omenila mi ni, da bi šel z njo,« je občutil bridko. Prisiljeno pazljivo je poslušal staro Jerajevo mater, ki je prikrito, a vendar dovolj jasno, da je mogel umeti, grajala domačo hčer, da je preživa, preobjedena, da jo je mesto skvarilo. Zgovoren in vsiljiv domači pijanček, ki je do tedaj molčal, se je predramil v besedo, prisedel k Pavlu in ga še bolj razhudil. Molče je potegnil mošnjček in plačal. Večerilo se je, ko je stopil na cesto, a bilo mu je vendar še prezgodaj, da bi šel domov. Nevede, kam bi sedel, je šel počasi po cesti. Tedaj ga je poklical Štefan.

»Kako pa?«

»Dolčas.«

»Pa ne bo tako hudo. V pustu? Ali si bil pri Jeraju?«

»Bil.«

»Ali nimajo harmonike?«

»Ne.«

»Čudno,« je menil Štefan. V Pavlu je hotela vrniti bridka beseda. Mislil je:

»Kaj so mu storili, da jih ima na piki?«

Ni se mogel premagati in je rekel:

»Pa če bi tudi imeli harmoniko, malo poštene pustne zabave še ni greh.«

Štefan se je malo nasmehnil in dejal:

»Midva sva pretrda, da bi plesala. Tudi premoška, Pavle, če ne zameriš.«

Pavle se je upokojil in dejal:

»To je res. Za ples mi ni. A družbe poželim več. Sih. Strašno smo mrtvi pri nas. Vsak zase.«

»Kakor vzameš,« je odvrnil Štefan.

»No, ali ni res? Povej mi če ti veš take, da bi ž njimi ubil dve uri, ko se pod živim Bogom ne veš kam dejati.«

»Poidi z menoj, pokažem ti jih,« je rekel resno Štefan.

»Tvoje Orle?«

»Zakaj neki ne Orlov? Saj ti niso tuji. Jeranov Peter, Podjamski Janez, Peršetov France, Hafnerjev Jernej, Pogačnikov Lovro, gospod kaplan ...«

»Kaj imate telovadbo?«

»Fantovski večer.«

»Kaj je to?«

»Pridi, boš videl.«

»Iz dolgega časa.«

»Pa iz dolgega časa.«

Fanta sta šla molče. Pred vrati društvenih prostorov je obstal Pavle in rekel:

»Pijete ne.«

»Ne pijemo,« je odgovoril Štefan, »pa saj za pi-jačo ti menda ni.«

»Ne, ni mi!«

»Torej. Vstopiva. Ne boj se. Nič nevarni nismo. Predavanje boš poslušal. Danes bo govoril gospod kaplan. Če ti kaj prav ne bo, lahko se z gospodom še posebej pogovorita. Boš vsaj videl, kdo smo in kaki.«

Vstopila sta. Drugi so bili že zbrani in so obsuli Štefana. Neprisiljeno veselo so se začudili, ko so videli Pavla. Zaupljivo so ga nagovorili. Podjamski Janez mu je dobrohotno potrkal po ramenu:

»Boš videl, kaj smo mi!«

Vsa tesnost je ugasnila v Pavlu. Raz oči mu je padlo kakor obveza. Nekak tih, neznan glas mu je govoril v duši:

»Glej, tvoji pravi prijatelji. Ne bo ti žal njih družbe.«

Ko je opazil Jeranovega Petra, se je spomnil njegove sestre in srce se mu je še živeje ogrelo.

Tedaj je vstopil kaplan. Prav tako pristržno je pozdravil Pavla.

»Pa saj nisem vaš,« je dejal Pavle v zadregi.

»Pa še boš, pa še boš,« se je veselo zasmehal duhovnik. »Na take tiče še posebno gledamo, da jih ujamemo. Ne-li bratje?«

Veselo so prikimali drugi.

Kaplan pa je rekel tedaj:

»Tako! Sedaj pa na dnevni red. Ali smo vsi? Smo. Bog živi!«

»Bog živi!«

»In sedaj,« je nadaljeval kaplan, »vam moram prvo povedati nekaj veselega. Danes teden bomo imeli odličnega gosta. Da ga po vrednosti spoznate, vam bom danes povedal nekaj potez iz njegovega življenja in delovanja.«

Prestal je za trenotek, nato pa je rekel:

»Nekaj malo ga morda že poznate. Spisal je »Turški križ.«

»Janez Evangelist Krek!« je zarajal Štefan.

»Janez Evangelist Krek,« je ponovil vprašujoče Pavle.

* * *

Gospod kaplan je govoril, da so mu blede lica zagorela. Iz njegovih besed je vstajala strašno sladka postava velikega moža z najpreprostejšo, najbolj domačo besedo in kretnjo. Bil je velik mož neskončno učen, priden ko mravlja. A pri tem najvselejši družabnik, pravi fant od fare. O dekletu je govedal, da bi tako jemal, če bi duhovnik ne bil, ki bi gnoj kidala pa se po francosko ž njim menila o nemškem socializmu. Silno ljubi domače ljudi, bohinjsko čedro in pipo z rožami. Tudi kvarta, on sme, ker je tolik, pa vriska kakor rojeni planšarji. Malo pomisli, pa ima

Razno.

Iz Rima na Japonsko
in v Avstralijo. Italijanski letavec častnik Pinedo se je dvignil 21. aprila z letališča Calende pri Genovi na dolgo pot. Letel je v Rim, odtod ga pa pelje pot v Indijo, na Kitajsko, Japonsko in v Avstralijo. Letel bo 73 krat in bo prevozil, če bo šlo vse po sreči, pot 55.540 kilometrov. Obseg zemlje pa meri 40.000 kilometrov. Ves polet bo stal okoli 700.000 lir.

Letavci sejejo. V Ameriki uporabljajo aeroplane pri poljedelstvu že v veliki meri. Na polotoku Florida so v okolici mesta Miami posejali iz aeroplana 260 hektarov sveta v 20 minutah, kar bi morali sicer delati dve osebi skozi ves mesec.

Admiral je postal duhovnik. Francoski admiral Malcor je bil več let poveljnik brodograjske afriške kolonije Tuneziji in je mel tam tudi velika posestva. Odrekel se je sedaj častem in zemeljskim dobrinam in je postal duhovnik. Nadškof v Kartagini ga je posvetil skupaj z nekim bivšim odvetnikom, ki je v vojski bil hudo ranjen. Admiral Malcor bo svoje ostalo življenje posvetil misijonskemu delovanju v Afriki.

Največje orgle sveta. Tvrdka Steinmeyer na Nemškem je napravila orgle, ki so najbrž največje na svetu. Namenjene so za cerkev v Passauu. Imajo 5 manuala, 170 zvenelih registrov in 14.000 piščalk.

Plombirani pes. Najljubšemu psu angleškega kralja so vstavili novo zobovje iz zlata in platine. Platina je najdragocenejša kovina.

Brez igravnih kart. V Pragi ni mogoče dobiti igravnih kart. Uvedli so novo postavbo o kolkah in stane šop kart sedaj 80 do 160 kron več kakor prej. Pravijo, da najmanj dve leti ne bodo mogli prodati nobenih kart.

Morski roparji so napadli ob obrežju Amerike majhno ladjo, so povežali mornarje, peljali ladjo 100 kilometrov naprej proti jugu, so prodali na ladji se nahajajoče žganje in so se spet odpeljali. Pred odhodom so mornarje odvezali.

Poroka v ječi pred smrtjo. V mestu Vinipeg v Kanadi je bil neki morivec obsojen na smrt. Neposredno pred usmrtništvo je dobil dovoljenje, da se sme poročiti. Med tem, ko se je v celici vrtila poroka, so na dvorščaku jelnjavnice pripravljali večala. Takoj po po-

GOSPODINJA

Vrtnarstvo.

Redkev. Redkev delimo v spomladansko, poletno in zimsko redkev. Ker spomladanska ali redkvica ne prenese poletne vročine, jo sejemo zadnjič v prvi polovici meseca majnika. Surova je prijetnega, svežega in rezkega okusa. Pripravljena kot špinača in sicer zelene in korenine, je zdrava redilna in okusna jed. Sejati se mora zelo redko in treba jo je prav pridno zamakati. Po obliki je okrogla in podolga. Po barvi rdeča, rumena, rjava in bela.

Poletna redkev. Kot nadomestek za mesečno redkvico je poletna redkev, ki se seje od aprila do julija v presledkih 3—4 tednov. Zemljo zahteva rahlo in dobro. Te redkve je več vrst kakor: rumena dunajska, bela delikatesna, srednjedolga bela in okrogla črna.

Zimska redkev se seje meseca junija prav na redko. Suša ji škoduje s tem, da jo oleseni in jo napravi pekočo; zato ji je treba pridno zamakati. Kakor vse redkve zahteva tudi ta dobro rahlo zemljo. Med dobre vrste prištevamo: črno okroglo, belo okroglo, dolgo črno in dolgo belo tudi erfurtsko imenovano.

Hren. Pri najboljši volji pretakamo grenke solzice, ko ga stržemo za surovo porabo h klobasam, klobasicam ali šunkam. Če ga pa rabimo kot prikuho k mesu, ga zribamo, a tudi ne brez solzic. Za pridelovanje hrena se pri nas veliko premalo brigamo. Navadno raste po njivah in zelnikih brez střebe in negovanja. Zato je pa tudi tak hren lesnat, droben in zelo rezkega okusa. Ako se pa nekoliko pobrigaš zanj, ga neguješ in mu strežeš, ti bo zrastel debel in bo sočnat in svežega okusa. Trud in skrb ti obilo poplača. Hren zahteva rahlo, globoko prerahljano zemljo. V sveže pognojeno zemljo ga ne sadi. Najboljše je za hren zemljo že v jeseni pripraviti, spomladi se samo prelopiti, zravna in za saditev pripravi. Nasadi ga 30 cm narazen in sicer tako: Izkopli stare korenine, ter poreži vse stranske izrastke in posadi te izrastke, če so za ped dolgi in vsaj mazinec debeli. Vsi drugi izrastki so neporabni, ker iz nič ni nič. Nasadi pa tako, da pride gornji konec 3 prste v zemljo. Močnejše sadike odebele že do jeseni, tanjše je pa pustiti še eno leto v zemlji. Če je pa hren starejši ko dve leti, postane trd, oster in besen; zato je treba na dve leti izkopati stare korenine in s stranskimi izrastki postopati na zgoraj označeni način. Izkopane debele korenine se zagrnejo v klet v pesek ali pa se zakopljejo na prostem v jame. Hren je surov in kuhan zdrava, okusna jed in pride spomladi, ko ni drugih prikuh, do popolne veljave.

Poznanje zdravilnih zeli in naše šole.

Gospodična, ki je obiskovala veliko šol, je obolela. Zdravila iz lekarne ji niso pomagala, zatekla se je k rastlinskim ali domačim zdravilom. Bere o tej zeli in o oni, hoče jo kupiti, hoče jo nabrati. In tedaj spozna, kako prazno je glede znanja, ki je tako potrebno, v njeni glavi, ki je natrpana vse druge učenosti. Ne more povedati rožarici, kako je slovensko ime zeli, ki bi jo rada kupila, ne more ji je popisati, ker je sama ne pozna, ne more iz istega vzroka nabirati.

Zdaj se zgraža gospodična: Kaj vse smo se učili v šoli, nismo se pa naučili najpotrebnejšega: da bi spoznali vsaj najvažnejše rastline, ki se rabijo s pridom v bolezni, da bi poznali domača imena rastlin.

Zdaj delajo šole izlete v gore in vasi. Kako lahko bi uporabljali take izlete za spoznavanje zeli in plevela, za spoznavanje njihov imen in lastnosti. Ni tako važno, če znam rastlino botanično popisati, če pa ne vemo, za kaj mi lahko pomaga, kje se dobi in kako se ji pravi. Res se pozablja pri nas vse. Imamo botanike, ki slovijo preko meja naše domovine, imamo botinačen vrt, ki ga obišče včasih kak popotnik, naši ljudje, naša mladina pa niti ne vedo zanj. Mladi ljudje vedo, kje je kino, kje se toči dobro vino in druge nepotrebe. Tudi kak roman preberejo, bolj ko je neumen, bolj jim je všeč. Kdo bere knjige o zdravilnih zelih, kdo se uči v mladosti tega prekoristnega znanja? »Rože so za stare babe,« pravijo; a kadar odreče vse, se zatekajo k rožam.

Praktični migljaji.

Snaženje stekla. Ogledala, stekleni deli svetilk, očala, okna itd. se hitro osnažijo s par kapljicami bencina, ki ga kaneemo na mehko cunjico in z njo drgnemo steklo, nato pa do dobra zbrisemo s snažno cunjico.

Čebula — zdravilo. Novejše preiskave in preizkušnje so pokazale, da vsebuje čebula neko snov, ki vpliva na razdražene živce skoro tako ko opij, da jih namreč pomiri in je celo priporočljivejša, ker nima njeno uživanje slabih posledic kakor pri opiju. Kdor ne more spati in je morebiti poskušal že vsa mogoča sredstva brez uspešno, naj použije večer eno čebulo in bo gotovo zaspal. Najučinkoviteje je, če jo použije surovo.

Šumenje v ušesih je mnogokrat posledica mrzlih nog. V takem slučaju je zelo priporočati umivati pogosto noge z gorko vodo in jih splakniti z mrzlo.

Zoper pljučni katar in močen kašelj je med staro in preizkušeno sredstvo. V četlitrsko steklenico deni 3 žlice medu, 30 do 40 kapljic limonovega soka, ostalo pa vroče, prekuhanе vode. Ta pijača, trikrat na dan, kar se da vroča, odstrani prav

kmalu, najdalje v par tednih, nadležni kašelj.

Hitra pomoč, če se otroku »zaletí.« V tem slučaju si le redkokdaj vemo pomagati. Navadno trkamo in tolčemo po hrbtu. Otrok pa se le še davi kar naprej. Zelo hitra in enostavna je tale pomoč: Otrok primemo za obe roke in jih dvigni stegnjene nad glavo. S tem se prsa razširi in v trenutku mine nezgoda.

Kuhinja.

Jedilni listi za razne slovesnejše prilike, n. pr. kadar je birma, cerkveno zganjanje, svatba, godovanje itd. Za spremembo priporočam »Domoljubovim« bralkam te-le jedilne liste. I. Za eno kosilo bi n. pr. priporočila ta-le jedila: a) juha z rezanci, b) govedina z jajčnim ali kisovim hrenom (petelin) z berivko ali kakšno drugo solato, zmešano s krompirjem; c) kuhani jabolčni krljčki; d) laška rožičeva potica; in nazadnje e) črna ali bela kava. To bi bilo za eno vrsto kosilo ali obed. II. Če ti pa bolj ugaja, pa sestavi kosilo (obed) morda takole: a) juha z žlinkrofi; b) govedina z vinsko omako in krompirjem; c) pleče, obloženo v nastrganem hrenom in jajčnimi krljčki; d) dober šarkelj in penasta torta; e) nazadnje črna ali bela kava. III. Tretje vrste kosilo ali obed bi bilo morda to-le: a) juha z jajčnimi rezanci; b) govedina z drobnjakovo jajčno pivko in krompirjevo potico; c) mlad domač zajec (ali morda golob), ocvrt, s solato in trojdom; d) orehova potica; e) naposled kava, črna ali bela. — Prihodnjič še nekaj drugih vrst. M. R.

Bolni prašiči

so največja skrb prašičorejcu. Zoper bolezní na prebavilih: izgubo teka, zasusenje blata, ožotnost, vročico in bljuvanje izbornu učinkuje **SADNIKARJEV ZDRAVILNI PRAŠEK ZOPER OBOLNJE PRAŠICEV.** Imejte to preizkušeno zdravilo vedno doma za prvo pomoč! — Izdeluje samo lekarnar **HOČEVAR, Vrhnika.** 1 zavoje s točnim živino-zdravniškim navodilom 12 Din, če se pošlje denar v pismu naprej, sicer po povzetju 7 Din več.

OBČNI ZBOR

»ZIVINOREJSKE ZADRUGE« v Vodica
r. z. z. o. p. — se bo vršil dne 31. maja 1925, ob pol 5 popoldne v dvorani »Katoliškega doma« v VODICAH. — 1. Čitanje zapisnika o zadnjem obč. zboru; 2. poročilo načelstva in nadzorstva; 3. odobritev rač. zaključka za leto 1924; 4. volitev načelstva in nadzorstva; 5. slučajnosti.

SPREJME SE TAKOJ

v večjo manufakturno in specerijsko trgovino

VAJENEC

iz poštene hiše, ki je dovršil vsaj ljudsko šolo z dobrim uspehom. Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod šifro: Trgovski vajenec« štev. 3027.

UČENCA za mizarsko obrt

sprejme HENRIK BITENC, Vižmarje št. 47.

Malo posestvo naprodam v Vel. Mlačevem pri Grosupljem na prijaz. kraju. Redi se lahko 3 goved, 12 mern. posevke, 2 lepa gozda. Leži 5 min. od žel. postaje. Cena nizka. Več pove Ivan Bradač, Vel. Račna št. 27.

Ramgarn

in modni ševijot za moške obleke. Velika izbira. Nizke cene.

R. Mikšinc, Ljubljana

Dr. Ivan Pregelj:

Deva zmagovita.

Povest iz naših dni.

(Dalje.)

5. »Pavle, pa Orel! Hvala Bogu!«

Orlovski odsek v Podgorju je obstojal že drugo leto, ne da se je Zalaznikov Pavle kaj menil zanj. Kar je slišal opazk o novem društvu pri Jeraju, niso bile take, da bi ga bile vzpodbujale zajemati se za čudno telovadno društvo. Saj je bil prepričan, da so Orli nekaki spočiti bajtarski sinovi. Dela nimajo in leni so, zato se pretegujejo še pozno zvečer in še v nedeljo po maši. Kmeti sin, ki težko dela ves teden in ves dan, zvečer rad leže in sede. Tudi, ko je izvedel, da so pri Orlih sinovi najboljših hiš v fari, fantje na najboljšem glasu, je ostal še vedno ravnodušen. Zaradi Lokarjevega Štefana pa je vendar sklenil, da ga bo ob priliki povprašal, kaj sploh hoče Orel. Lokarjev Štefan je bil eden med redkimi Pavlovimi vrstniki, katerega Pavle ni le cenil, temveč tudi spoštoval zaradi čudne zrelosti in izobrazbe, ki ga je odlikovala. Bilo je tudi v življenju Pavlovem in Štefanovem nekaj, kar ju je družilo. Oba sta sinova odličnih, bogatih hiš. Štefanov oče je bil petindvajset let župan v fari. Štefan se je šolal. Nenadna očetova smrt je prisilila sina, da se je moral vrniti domov gospodariti materi in dvema sestrama. Tako je bil polnoletnemu Pavlu enako vreden vrstnik, še samostojnejši gospodar kakor Pavle, neodvisen in še izobražen, tako da Pavlu niti prijetno ni bilo v Štefanovi družbi in se je čutil zapostavljenega. Mnogokrat je mladostno zavidal Štefanu, čigar neprisiljena ljubeznivost je pa vedno zopet izbrisala začenjajoči se razdor in znova privezala manj zrelega mladeniča. Pa tudi Štefan sam si je mnogokrat želel Pavla. Prijala mu je zdrava, naravna, kmetiška duša v lepem in močnem telesu. Ljubil je jedro Pavlovo besedo, tembolj, ker je utegnila biti čudno gibčna, šegava in zasmehljiva, dočim Štefan ni bil ne zgovoren ne družaben.

Zaspanega pustnega nedeljskega dne je bil krenil Pavle k Jeraju na čašo vina. Našel ni skoraj nobene družbe. Domača hči, so mu povedali, se je bila odpeljala v družbi na neko mestno veselico. Pavlovo nečimurnost je zabolelo.

»Niti cmenila mi ni, da bi šel z njo,« je občutil bridko. Prisiljeno pazljivo je poslušal staro Jerajevo mater, ki je prikrito, a vendar dovolj jasno, da je mogel umeti, grajala domačo hčer, da je preživa, preobjedena, da jo je mesto skvarilo. Zgovoren in vsiljiv domači pijanček, ki je do tedaj molčal, se je predramil v besedo, prisedel k Pavlu in ga še bolj razhudil. Molče je potegnil mošnjiček in plačal. Večerilo se je, ko je stopil na cesto, a bilo mu je vendar še prezgodaj, da bi šel domov. Nevede, kam bi sedel, je šel počasi po cesti. Tedaj ga je poklical Štefan.

»Kako pa?«

»Dolgečas.«

»Pa ne bo tako hudo. V pustu? Ali si bil pri Jeraju?«

»Bil.«

»Ali nimajo harmonike?«

»Ne.«

»Čudno,« je menil Štefan. V Pavlu je hotela vzrasti bridka beseda. Mislil je:

»Kaj so mu storili, da jih ima na piki?«

Ni se mogel premagati in je rekel:

»Pa če bi tudi imeli harmoniko, malo poštene pustne zabave še ni greh.«

Štefan se je malo nasmehnil in dejal:

»Midva sva pretrda, da bi plesala. Tudi premoška, Pavle, če ne zameriš.«

Pavle se je upokojil in dejal:

»To je res. Za ples mi ni. A družbe poželim večsih. Strašno smo mrtvi pri nas. Vsak zase.«

»Kakor vzameš,« je odvrnil Štefan.

»No, ali ni res? Povej mi če ti veš take, da bi ž njimi ubil dve uri, ko se pod živim Bogom ne veš kam dejati.«

»Pojdi z menoj, pokažem ti jih,« je rekel resno Štefan.

»Tvoje Orle?«

»Zakaj neki ne Orlov? Saj ti niso tuji. Jeranov Peter, Podjamski Janez, Peršetov France, Hafnerjev Jernej, Pogačnikov Lovro, gospod kaplan ...«

»Kaj imate telovadbo?«

»Fantovski večer.«

»Kaj je to?«

»Pridi, boš videl.«

»Iz dolgega časa.«

»Pa iz dolgega časa.«

Fanta sta šla molče. Pred vrati društvenih prostorov je obstal Pavle in rekel:

»Pijete ne.«

»Ne pijemo,« je odgovoril Štefan, »pa saj za pi-jačo ti menda ni.«

»Ne, ni mi!«

»Torej. Vstopiva. Ne boj se. Nič nevarni nismo. Predavanje boš poslušal. Danes bo govoril gospod kaplan. Če ti kaj prav ne bo, lahko se z gospodom še posebej pogovorita. Boš vsaj videl, kdo smo in kaki.«

Vstopila sta. Drugi so bili že zbrani in so obsuli Štefana. Neprisiljeno veselo so se začudili, ko so videli Pavla. Zaupljivo so ga nagovorili. Podjamski Janez mu je dobrohotno potrkal po ramenu:

»Boš videl, kaj smo mi!«

Vsa tesnost je ugasnila v Pavlu. Raz oči mu je padlo kakor obveza. Nekak tih, neznan glas mu je govoril v duši:

»Glej, tvoji pravi prijatelji. Ne bo ti žal njih družbe.«

Ko je opazil Jeranovega Petra, se je spomnil njegove sestre in srce se mu je še živeje ogrelo.

Tedaj je vstopil kaplan. Prav tako pristržno je pozdravil Pavla.

»Pa saj nisem vaš,« je dejal Pavle v zadregi.

»Pa še boš, pa še boš,« se je veselo zasmehal duhovnik. »Na take tiče še posebno gledamo, da jih ujamemo. Ne-li bratje?«

Veselo so prikimali drugi.

Kaplan pa je rekel tedaj:

»Tako! Sedaj pa na dnevni red. Ali smo vsi? Smo. Bog živi!«

»Bog živi!«

»In sedaj,« je nadaljeval kaplan, »vam moram prvo povedati nekaj veselega. Danes teden bomo imeli odličnega gosta. Da ga po vrednosti spoznate, vam bom danes povedal nekaj potez iz njegovega življenja in delovanja.«

Prestal je za trenotek, nato pa je rekel:

»Nekaj malo ga morda že poznate. Spisal je »Turški križ«.

»Janez Evangelist Krek!« je zarajal Štefan.

»Janez Evangelist Krek,« je ponovil vprašujoče Pavle.

* * *

Gospod kaplan je govoril, da so mu blede lica zagorela. Iz njegovih besed je vstajala strašno sladka postava velikega moža z najpreprostejšo, najbolj domačo besedo in krettnjo. Bil je velik mož neskončno učen, priden ko mravlja. A pri tem najvselejši družabnik, pravi fant od fare. O dekletu je povedal, da bi tako jemal, če bi duhovnik ne bil, ki bi gnoj kidala pa se po francosko ž njim menila o nemškem socializmu. Silno ljubi domače ljudi, bohinjsko čedro in pipo z rožami. Tudi kvarta, on sme, ker je tolik, pa vriska kakor rojeni planšarji. Malo pomislil, pa ima

Razno.

Iz Rima na Japonsko in v Avstralijo. Italijanski letavec častnik Pino do se je dvignil 21. aprila z letališča Calende pri Genovi na dolgo pot. Letel je v Rim, odtod ga pa pelje pot v Indijo, na Kitajsko, Japonsko in v Avstralijo. Letel bo 73 krat in bo prevozil, če bo šlo vse po sreči, pot 55.540 kilometrov. Obseg zemlje pa meri 40.000 kilometrov. Ves polet bo stal okoli 700.000 lir.

Letavci sejejo. V Ameriki uporabljajo aeroplane pri poljedelstvu že v veliki meri. Na polotoku Florida so v okolici mesta Miami posejali iz aeroplana 260 hektarov sveta v 20 minutah, kar bi moral sicer delati dve osebi skoz ves mesec.

Admiral je postal duhovnik. Francoski admiral Malcor je bil več let poveljnik brodograjske afriške kolonije Tuneziji in je med tam tudi velika posestva. Odrekel se je sedaj častem in zemeljskim dobrinam in je postal duhovnik. Nadškof v Kartagini ga je posvetil skupaj z nekim bivšim odvetnikom, ki je v vojski bil hudo ranjen. Admiral Malcor bo svoje ostalo življenje posvetil misijonskemu delovanju v Afriki.

Največje orgle sveta. Trdka Steinnmeyer na Nemškem je napravila orgle, ki so najbrž največje na svetu. Namenjene so za cerkev v Passauu. Imajo 5 manuala, 170 zvenelih registrov in 14.000 piščalok.

Plombirani pes. Najljubšemu psu angleškega kralja so vstavili novo zobovje iz zlata in platine. Platina je najdragocenejša kovina.

Brez igravnih kart. V Pragi ni mogoče dobiti igravnih kart. Uvedli so novo postavbo o kolkih in stane šop kart sedaj 80 do 160 kron več kakor prej. Pravijo, da najmanj dve leti ne bodo mogli prodati nobenih kart.

Morski roparji so napadli ob obrežju Amerike majhno ladjo, so povezali mornarje, peljali ladjo 100 kilometrov naprej proti jugu, so prodali na ladji se nahajajoče žganje in so se spet odpeljali. Pred odhodom so mornarje odvezali.

Poroka v ječi pred smrtjo. V mestu Vinipeg v Kanadi je bil neki morivec obsojen na smrt. Neposredno pred usmrtitvijo je dobil dovoljenje, da se sme poročiti. Med tem, ko se je v celici vršila poroka, so na dvorišču jetnišnice pripravljali večala. Takoj po po-

roki je pa prišla brzokavka, da je morivec pomiloščen na dosmrtno ječo. Žena se je od razburjenja onesvestila.

Rablja iščejo. Občinski svet v Budimpešti je razpisal službo rablja. Doslej se je priglasilo sto ponudnikov. Eden pravi, da je videl že 300 krat, kako se ljudi obeša, da ima torej že dosti skušnje, nekdo drugi je pisal, da zna štiri jezike, kar se v prošnji za rablja pač malo čudno sliši, itd.

pesem; kadar ribniške stresa, vse poka od smeha. Na Dunaju v parlamentu pa govori z Nemcem po nemško, z Lahom po laško, s Čelhom po češko, s Poljakom po poljsko. Ruske in ogrske pesmi prepeva z našimi študenti na vseučilišču. Pil je ž njimi. Plačal jim je sodček piva. Slovenskemu ljudstvu je organiziral narodno premoženje, napravil posojilnice in otel siromake iz rok oderuhov. Sam zase pa ne skrbi. Sestra Cilka mu mora po noči zamenjati staro obnošeno sukno, sicer bi si ne kupil nove. Vse razda. Za čast mu ni. Zadnjič ga je sredi ceste hotel ujeti na sliko fotograf. Opazil je še pravočasno in mu obrnil hrbet. Odlikovanja odklanja, kjer ga hočejo kaj več slaviti, izgine brez sledu. Njegovo veselo geslo je: »Pustimo

Dunaj cesarskim, Ljubljano Ljubljancem, Prtovo ostane pa moj...!«

»Ali si se dolgočasil?« je vprašal, ko so se razhajali, Stefan Pavla.

»Ne,« je rekel Pavle.

»Pa pridi še danes teden.«

»Kreka gledat? Veš da. To bi bil človek za družbo.«

»Vsi smo zaljubljeni vanj.« — — —

Pavle je prišel Kreka gledat. Ko se je veliki Evngelist poslovil, se je Pavle odločil in prijavil Orlov svoj pristop. Jeranov Peter je prinesel vest svoji sestri Ani. Bila je bolna. A planila je živo:

»Pavle, pa Orel! Hvala Bogu!« — — —

Črtice iz sedanjih dni Cerkve.

Dolžnost katoličanov do katoliškega časopisja povdarja škof dr. Fritz v Friburgu v letošnjem postnem listu sledeče: »Ni vse eno niti od daleč ne, ali prihaja v družino list, ki stoji na katoliškem stališču ali pa list, ki je nasproti čuvstvom in mišljenju katoličanov brezbrizen ali pa celo sovražen. Tu velja ona pomenljiva beseda Gospodova: »Kdor ni z menoj je zoper mene, kdor z menoj ne zbira, ta raztresa.«

Prestopi v katoliško Cerkev: Pred dve-ma letoma je bilo v bogoslovni seimenišču v Inomestu med drugimi tudi pet zanimivih kandidatov, ki so se pripravljali na sprejem mašniškega posvečenja. Eden izmed njih je bil bivši protestantski bogoslovni profesor, drugi je bil bivši judovski trgovec, tretji petdesetletni je bil kot protestant ruski državnik, četrti je bil plemenitaš dr. pl. Amim, peti je bil bivši grško-katoliški diplomat v službi ruskega carja in kot tak v najvišjih službah na Dunaju, Monakovem, Japonskem in Južni Ameriki. Govori nemško, rusko, francosko, angleško, špansko, je star 52 let in postane redovnik. — Zanimivo je v najnovejšem času tudi tehle dveh protestantov v Avstraliji ob istem času: Sin protestantskega pastora Moore je bil ves čas v svetovni vojski. Prav v teh letih je divjal v njegovem sreču tudi boj, da prestopi v katoliško cerkev. Po dolgem obetavljanju je storil odločilni korak in sprejeli so ga v katoliško Cerkev. Največjo oviro mu je napravljala pri tem ljubezen do očeta. Naravnost strašno se mu je zdelo, ko je moral obvestiti rodnega očeta-duhovnika, da zapuša njegovo cerkev. Zato mu je prav previdno in obzirno to najprej namignil v nekem pismu. A glej! Ko se je povrnil iz svetovne vojne v očetov dom, mu oče pove, da je tudi on sam na tem, da prestopi v katoliško Cerkev. Zakaj študij in milost božja sta ga pripeljala na pravo sled.

Katoličani v Avstriji proti brezverski šoli: Avstrijski Pribičević socialni demokrat Glöckel hoče vpeljati brezversko šolo. Naletel pa je na odločen odpor. Zakaj centralni šolski organizaciji na Dunaju prihajajo od vseh strani najstrožji protesti. Protestne pole so podpisane od županov, krajskih šolskih svetov, mnogih učiteljev in šolskih vodstev, župnih uradov, neštetiških moških in ženskih društev, volivnih odborov itd. So pole, na katerih obenem protestira kar po 18 občin in na njih so podpisani lastnoročno vsi javni funkcionarji. Mnogi protesti zahtevajo takojšnje rešitve, drugi povdarjajo, da so siti neprestanih šolskih načrtov, eden nosi napis: »Doli z glekeljanstvom«. Protesti so sad neštetiških shodov, na katerih so katoličani temeljito obračunali z Gleklovimi šolskimi načrti. Na centralo prihajajo tudi zasebna pisma, v katerih se povdarja, da na noben način ne odnehamo za versko šolo. Mnoge občine pošiljajo denarne prispevke za uspešen boj. Drugod zopet prosijo za tozadevne govore in govornike in podpisne pole. Vsega skupaj je prišlo do marca samo od korporacij 1227 protestnih pol zoper brezverski šolski načrt. Posebej so protestirali srednješolski profesorji.

NAŠIM RODBINAM priporočamo našo domačo Kolinsko cikorijo, izvrstni pridelatek za kavo.

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Najboljša KOLESA,
ŠIVALNE STROJE — vsakovrstne dele in opremo dobite po originalni ceni pri
M. PLEVEL — podružni. tvrdke J.GOREC
PRESKA — MEDVODE.

Najpopolnejši

STÖWER

Šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vaak dom.

Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri tvrdki

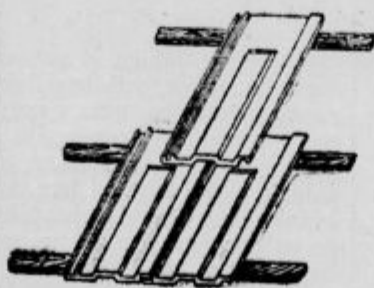
L. Baraga,

Ljubljana

Selenburg, ul. 61.

Brezplačen pouk.

15 letna jamstvo.

Najcenejše strešno kritje!

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 13

preje VIDIC-KNEZ tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljše preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema za rezama, kakor tudi bobrovcev (biber) in

zidno opeko

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

Domače sredstvo katero Vam je potrebno

in ki bo tudi pri Vas ob vsaki priložnosti pokazalo svoje bolečine olajšajoče dejstvo, je: **LEKARNARJA FELLERJA ELSA-FLUID**. Vrelec moči! Že skozi 26 let izkušen in priljubljen! Znotraj za želodec, pri krčih in bolečinah nekoliko kapljic na sladkorju. Hitro deluje kot sredstvo za drgnjenje pri revmatičnih bolečinah in v vseh slučajih, kjer je masaža potrebna! Odstrani nahod in stori neobčutljivega proti mrzlemu zraku, je enako dobro za oči, ušesa, zobe, glavo, usta in grlo! Z zavojnico in poštnino stanejo:

1 paket	s 6 dvojn. ali 2 special. stekl.	62 Din
2 paketa	s 6 dvojn. in 2 special. stekl.	96 Din
3 paketi	s 12 dvojn. in 2 special. stekl.	130 Din
6 paketov	s 18 dvojn. in 6 special. stekl.	240 Din

Naročila točno nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar
v Stubici Donji Elsatrg 16 Hrvatska.

Za nadopolnitev paketa se še priporoča:
ELZA-SVEDSKE KAPLJICE za želodec,
ki pospešujejo prebavo. **ELZA-ZAGORSKI**
SOK proti kašlju in bolečinam v prsih.

Prvovrstne

**Pfaff-šivalne stroje in
Puch vozna kolesa**

dobite samo pri

Ign. Vok, Ljubljana-Novomesto

Znatno znižane cene!

Belo platno

trpežno „Trst“ m 12 Din, močno „Sava“ 13 Din. Slovensko platno zelo močno 16 Din, tina „Beograd“ tkanina 17 Din, zelo fine tkanine „Gorica“ za srajce 18 Din, posebno fini naturel siron 22 em 22 Din, razpošila veletrgovina R. Stermecki, Celje št. 19. Ilustrirani cenik z čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zainteres. vzorci: sukna, kamgarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebnost kupovat, dobi nakup primerno povrnitev vožnje. Naročila čez 500 Din poštnine prosto. Trgovci engross cene.

Excelsa

najboljši in vendar najcenejši stroj za rodbino in obrt.

Nadomestni deli za vse stroje.

J. Gorec, Ljubljana,
Palača Ljubljanske kreditne banke

Najboljša kolesa najceneje.

Vsakovrstne dele in opremo.

Najboljša KOSA

je in ostane le prava turška in »Merkur« - kosa. Cena močno znižana. Najboljši Bergamo brusni kamni ravno došli. Vse vrste manufakturno, spekerijsko blago, vse vrste železnina, železo, najboljši trboveljski in dalmatinski cement najceneje v trgovini **JOS. SENICA** - Domžale. 3102

OBCNI ZBOR

»Kmetijskega društva v Vodica«

r. z. z. o. j. — se bo vršil dne 31. maja 1925, ob 4. uri popoldne v dvorani »Katoliškega doma« v VODICAH. — 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občn. zboru; 2. poročilo načelstva in nadzorstva; 3. odobritev rač. zaključka za leto 1924; 4. volitev načelstva in nadzorstva; 5. slučajnosti.

OBCNI ZBOR

»Hranilnice in posejavnice v Vodica«

r. z. z. z. — se bo vršil dne 31. maja 1925, ob 3. uri popoldne v dvorani »Katoliškega doma« v VODICAH. — 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občn. zboru; 2. poročilo načelstva in nadzorstva; 3. odobritev rač. zaključka za leto 1924; 4. volitev načelstva in nadzorstva; 5. slučajnosti.

Nevesto išče

absolvent kmetijske šole in posejavnika lepe kmetije; manjka le gospodinja in gotovira. Vdovo z otroci ne odklanja. — Penzije z navedbo premoženja na upravo lista pod: »A. ŠT. 99«. 2941

Prodaj 30 čebelnih panjev

polovničarjev na 9 okvirjev, in več židovščev. Cena po dogovoru. **Josip Mirat, Viš 21 p. Ljubljani**

Preklic. Preklicujem besede, ki sem jih izustil po zadnji javni seji občinskega odbora občine Dev. Mar. v Polju v ravnanosti več ljudi v šoli, da je župan Franc Kučer iztrgal dva lista iz neke občinske knjige; besede obžalujem, ker v tem oziru o županu prav nič slabega ne vem. — **Devica Marija v Polju**, dne 22. aprila 1925. **Anton Dobrotin.**

OBCNI ZBOR

»MLEKARSKE ZADRUGE v VODICAH

r. z. z. o. z. — se bo vršil, dne 31. maja 1925, ob pol 4 popoldne v dvorani »Katoliškega doma« v VODICAH. — 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občn. zboru; 2. poročilo načelstva in nadzorstva; 3. odobritev rač. zaključka za leto 1924; 4. volitev načelstva in nadzorstva; 5. slučajnosti.

Zoper slabo prebavo,

bledico in oslabelost naročajte **HOČEVARJEVO** »AROMATICO ŽELEZNATO TINKTURO« po 20 Din steklenica! — Številne zahvale na razpolago! Po pošti od 3 steklenic dalje samo od izdelovalca lekarnarja **HOČEVARJA, VRHNIKA.**

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 260 milijonov kron.

CROBATH

Franc D. & S. Z. Kranj

Ustanovlj. l. 1885 Na
debelo! Na drobno!
— Velika izbira za
vsak letni čas! Za la-
delavo domačih čev-
ljev stramin, stofi,
traki za obrobe.

Svilene rute.
Deleni, batisti,
saleni, krapi,
modno blago.

Pri nakupu

blaga za moške obleke si oglejte na vsak
način prej specialno zalogo češkega in
angleškega sukna v razpošiljalnici

Josip Ivančič

Ljubljana, Miklošičeva cesta 4
(nasproti frančiškanske cerkve).

Na večjo izbira!
Na drobno!

Cene tovarniške!
Na debelo!

Na zahtevo se pošljejo vzorci brezplačno!

**Jugoslovanski kreditni
zavod v Ljubljani**
Marijin trg šte. 8

sprejema hranilne vloge in vloge
na tekoči račun ter jih obrestuje
najugodnejše. - Vezane vloge
obrestuje po dogovoru. - Podeljuje
proti dobremu poročstvu osebne,
trgovske in obrine — posebno
kratkoročne kredite.

Pozor! Prostovoljna Pozor!
javna dražba

raznega pohištva, perila in drugih
potrebin se vrši v skladišču **špedicijske**
tvrdke

R. Ranzinger, Ljubljana

od 15. maja 9 ure dalje in naslednje dni.

RIMSKO ROMARSKO KARTO odkupim onemu
ali oni, ki jo želi odstopiti. Ponudbe na naslov:
dr. M. Franjo, ORMOŽ, poštni predal št. 10.

*Kdor hoče kupiti za spomlad
dobro in solidno, se naj obrne na
manufakturno in modno trgovino*

„Podvelbom“

Češkuti & Zajc

Ljubljana, Stari trg šte. 3

Kupujem srebrne KRONE.

Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod: »Krone«.

Najcenejši nakup

modrcev, žičnih vložkov, di-
vanov, oteman ter vseh tapetniških
izdelkov. Prodaja tudi žimo, afrik in
blago za žimnice po najnižjih cenah. —
Se priporoča

Rudolf Sever,
specijalna zaloga tapetniških izdelkov,
Ljubljana, Gosposvetska cesta 6.

Pozor ženini in neveste!

Vabimo na ogled!

Jalovost krav in telic

je največ posledica obolenja na sramničnem vnet-
ju. Sigurno zdravilo za to so: **BOSULIN SVEČICE**,
katere izdeluje in razpošilja s poukom ter točnim
živozdravniškim navodilom lekarnar **HOČEVAR**
na Vrhniki. 1 škatlja stane 30 Din in poštne
prosto, če se pošlje denar v pismu naprej, sicer
po povzetju 7 Din več. 2899

POZOR!

BIRMA

POZOR!

je pred durmi, zato si preskrbite pravočasno za
svoje birmance **OBLEKE, SRAJCE, NOGAVICE,**
KRAVATE, ROBCE itd. po nizkih cenah pri
F. ČEŠNOVAR — Stari trg 16
LJUBLJANA.

GONILNA JERMENA

prvovrstne in neprekosljive trpežnosti ter **PRIMA**
VOSEK za mazanje jermenov, nudi po najnižji
konkurenčni ceni tvrdka

ČADEŽ & BRCAR — LJUBLJANA

Kolodvorska ul. 35. — Zahtevajte cenik in vzorce!

Kdor bi rad lepo obleko

si najlažje izbere sedaj, ko je ravnokar zopet došlo
vseh vrst in barv, gladko, karirasto in črtasto,
volneno in polvolneno blago; deleni, batisti, krepki,
svila, primerne stvari tudi za **birmance**; rujava,
bela in pisana kotenina že od 11 Din naprej,
vsakovrstne epreme za neveste, izgotovljene mo-
ške srajce, otroške oblečke, predpasniki, bluze,
robci, kravate, nogavice itd. po čudovito nizkih
cenah samo pri

»IVANKI« F. in I. GORIČAR

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta šte. 29,

kjer se prodaja s kar najmanjšim, a rajše gostolj-
sim dobičkom.

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani

prodaja **premog**

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih
cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor
tudi za industrijska podjetja in razpečava na
debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča
posebno prvovrstni češkoslovaški in angeški
koks za livarne in domačo uporabo, kovaški
premog in briquete.

Naslov: **Prometni zavod za premog,**
d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15 I.

Najboljši
šivalni stroj je edino le
Josip Petelinc-a

znamke

Gritzner in Adler

za rodbino, obri in industrijo

Ljubljana blizu Pražanovega

Pouk v vezanju brezplačen. spomenika, ob vodi

Delavnica za popravila

Na veliko Telefon 913 Na malo

FABIANI & JURJEVEC

LJUBLJANA :: Stritarjeva ulica št. 5

Priporočava se slavnemu občinstvu pri nakupu
BLAGA za OBLEKE. Največja izbira svilenih RUT
in ŠERP. — Postrežba solidna ter nizke cene

ZAMENJAM takoj jenco (telico); teletila bo do
16. jun., ali prodam za voliča okoli 2 let starca
— Naslov poštno ležeče Kamna gorica, K. A.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštnege čekovnega urada za Slovenijo
št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Račun poštnege čekovnega urada v Zagrebu
št. 39.080

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000.—, vloge nad K 600,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje
tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktno zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.